

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Kraków, dnia 2 lipca 2025 r.

Poz. 4153

UCHWAŁA NR XII/103/25 RADY GMINY STRYSZAWA

z dnia 26 czerwca 2025 roku

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.) **Rada Gminy Stryszawa** uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025 – 2030, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stryszawa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Przewodnicząca Rady Gminy

Krystyna Wajdzik

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XII/103/25
Rady Gminy Stryszawa
z dnia 26 czerwca 2025 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030

Gmina Stryszawa

„Wsparcie szyte na miarę potrzeb społeczności”

Stryszawa, 2025

Spis treści

Wprowadzenie	2
1.CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA	
1.1. Metodologia opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030	6
1.2. Spójność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030 z polityką społeczną na poszczególnych szczeblach	7
2.CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA STRATEGII	
2.1. Diagnoza sytuacji społecznej na terenie Gminy Stryszawa	12
2.2. Analiza źródeł zastanych	16
2.3. Badanie ankietowe wśród mieszkańców Gminy Stryszawa	27
2.4. Analiza SWOT	37
3.CZĘŚĆ PROGRAMOWA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY STRYSZAWA NA LATA 2025-2030	
3.1. Wizja, misja i cel główny planowania strategicznego na terenie Gminy Stryszawa	47
3.2. Cele strategiczne i cele operacyjne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030	48
3.3. Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030	68
3.4. Prognozy zmian w zakresie objętym Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030	68
3.5. Wdrażanie, ocena i ewaluacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030	71

Wprowadzenie

Organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa. Jest to podstawowa zasada demokratycznego państwa prawnego. Oznacza ona, że państwo ma być rządzone prawem, prawo stoi ponad państwem i jest wytyczną działania dla władz i społeczeństwa. Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest narzędziem realizacji lokalnej polityki społecznej. Działania polityki społecznej przyczyniają się do usuwania wszelkich nierówności społecznych, będącymi zjawiskami społeczno-gospodarczymi, odnoszącymi się do występujących rozbieżności w zasobach, władzy czy dochodach społeczeństwa. Wszystkie cele polityki społecznej dążą do osiągnięcia takiego stanu, w którym społeczeństwo funkcjonuje sprawnie i efektywnie, a powinny być one osiągnięte w ramach zrównoważonego rozwoju. Polityka społeczna bez wyjątku dotyczy wszystkich grup społecznych.

Aktem prawnym regulującym zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaj udzielanych świadczeń, zasady i tryb ich udzielania, a także organizację pomocy społecznej jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Na konieczność opracowania i wdrożenia strategii rozwiązywania problemów społecznych wskazuje art. 16 b tej ustawy, zgodnie z którym: „Gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej. Strategia, o której mowa zawiera w szczególności: diagnozę sytuacji społecznej, w tym określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, prognozę zmian w zakresie objętym strategią, określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych oraz wskaźników realizacji działań”. Podstawowym celem tworzenia i realizacji strategii, jest wskazanie działań o charakterze planistycznym, ukierunkowanych na eliminację i minimalizowanie problemów w sferze struktury społecznej, które są identyfikowane na terenie danego obszaru. Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W ogólnym rozumieniu oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju lokalnej polityki społecznej. W celu zrozumienia sensu tworzenia i realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych, wskazać należy czym jest problem społeczny. Definicja stanowi, iż problem społeczny to łamanie przyjętych norm społecznych, to kontrast pomiędzy uznanymi przez znaczną część społeczeństwa wzorami a aktualnym stanem rzeczy. Współczesne problemy społeczne to dla przykładu przemoc, ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, bezradność opiekuńczo-wychowawcza, choroby cywilizacyjne, wykluczenie społeczne, marginalizacja czy nierówności społeczne. To tylko nieliczne identyfikowane problemy społeczne, ale działania planistyczne ujęte w strategii, prowadzą do minimalizowania ich skutków i zapobiegania ich występowaniu. Literatura podaje, że problemami społecznymi są ogólne wzory zachowania ludzkiego lub warunków społecznych, które są postrzegane jako zagrożenia dla społeczeństwa przez znaczącą liczbę ludności, przez silne grupy, bądź przez charyzmatyczne jednostki, oraz które mogą być

rozwiązane lub którym można jakoś zaradzić. Podkreśla się również, że warunkiem determinującym zaistnienie problemu społecznego jest stan świadomości. To rodzące się i narastające poczucie niepokoju, zagrożenia oraz sprzeciwu, stanowi mechanizm identyfikowania problemów społecznych. Problem społeczny jest zjawiskiem niepożądanym, wywołuje krytykę znacznej liczby ludzi, jest zjawiskiem możliwym do przezwyciężenia i zakłada się, że można go przezwyciężyć przez zbiorowe działanie.

Gmina tworzy strategię rozwiązywania problemów społecznych przy wykorzystaniu posiadanej infrastruktury, poprzez jej rozbudowę, bądź wykorzystanie infrastruktury, należącej do innych podmiotów w drodze porozumień. Szczególne znaczenie ma także współpraca z podmiotami niepublicznymi, w tym organizacjami pozarządowymi.

Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030 jest wieloletnim dokumentem planistycznym i zakłada do wdrożenia przedsięwzięcia, których realizacja w perspektywie kolejnych pięciu lat, przyczyni się do minimalizowania problemów społecznych, występujących na tym obszarze. Niniejszy dokument został przygotowany na podstawie aktualnej diagnozy sytuacji społecznej na terenie Gminy Stryszawa oraz badań licznych źródeł zastanych, takich jak sprawozdania, raporty monitoringowe i dane statystyczne. W ramach diagnozy sytuacji społecznej analizie poddano takie obszary jak demografia, bezpieczeństwo, gospodarka, bezrobocie, ubóstwo, przemoc, problemy opiekuńczo-wychowawcze, sytuacja rodzin z dziećmi, problemy uzależnień, sytuację osób długotrwale i poważnie chorych, sytuację osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych i niesamodzielnych. Działania zaplanowane do realizacji są efektem przeprowadzonych prac diagnostycznych. Planowaniem strategicznym na lata 2025-2030 objęto następujące obszary:

- wspieranie rodzin w pełnionych rolach społecznych oraz ograniczanie poziomu ubóstwa wśród mieszkańców;
- wspieranie jakości życia seniorów oraz jakości życia osób z niepełnosprawnościami;
- wspieranie rodzin borykających się ze skutkami uzależnień i zagrożonych problemem uzależnień i ich skutkami;
- wspieranie rodzin dotkniętych przemocą domową i zagrożonych występowaniem przemocy domowej;
- zwiększanie aktywności społeczno-zawodowej wśród mieszkańców;
- zapewnianie wysokiej jakości usług wsparcia dla społeczności lokalnej, realizowanych przez wyspecjalizowane kadry pomocy społecznej.

Niniejsza strategia stanowi narzędzie, umożliwiające podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie jak i w odległej perspektywie. Zasady realizacji długofalowej polityki społecznej, określają cele strategiczne i zadania związane z ich realizacją. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030 została przygotowana i opracowana przez

Pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stryszawie. Przedstawiony dokument składa się z trzech zasadniczych części: części wprowadzającej, części analityczno-diagnostycznej oraz części programowej, stanowiącej wartość docelową planowania strategicznego w sferze struktury społecznej na terenie Gminy Stryszawa. Wskazuje ona dominujące obszary problemowe, priorytetowe kierunki działań samorządu terytorialnego z zakresu szeroko rozumianego zabezpieczenia społecznego oraz wytyczne dla wdrażania planowanych zadań. Działania strategii przyczyniają się do bieżącego reagowania na występujące problemy wśród społeczności lokalnej, dopasowywania pomocy do występujących potrzeb, wspierania mieszkańców w trudnych momentach życia oraz tworzenia dla nich przyjaznych warunków do życia.

1. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

1.1. Metodologia opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030

Sposób opracowywania strategii rozwiązywania problemów społecznych jest wskazany w art. 16 b ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z wytycznymi zawartymi w ustawie obowiązkowymi elementami strategii rozwiązywania problemów społecznych są: diagnoza sytuacji społecznej, prognoza zmian w zakresie objętym strategią, opis celów strategicznych projektowanych zmian, opis sposobu realizacji strategii, ramy finansowe, określające szacunkowy limit środków finansowych oraz wskaźniki realizacji zadań. W zakresie osiągania założonych celów, szczególnie ważne pozostaje określenie wartości docelowych wskaźników realizacji zadań, co pozwala na dokonanie wiarygodnej oceny czy oraz w jakim stopniu zadania zostały zrealizowane. W tym miejscu należy podkreślić znaczenie zasady racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi ujętej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Zgodnie z delegacją zawartą w art. 44 pkt 3 tej ustawy - wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasad m.in. uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów czy optymalnego doboru metod i środków, służących osiągnięciu założonych celów. Wskaźniki założone do osiągnięcia w niniejszym dokumencie, muszą przyczyniać się do ustalenia stopnia osiągniętego celu a z kolei realizacja celu strategicznego, wymaga dokładnego określenia w czasie, zaplanowania kolejności oraz przypisania do poszczególnych celów - oczekiwanych rezultatów.

Proces konstruowania głównych kierunków realizacji lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych przebiegał według następujących etapów:

- analiza problemów - celem działania było zidentyfikowanie głównych kategorii problemów i kwestii społecznych w gminie w oparciu o wyniki diagnozy oraz dostępne analizy, dotyczące poszczególnych działów polityki społecznej oraz uporządkowanie ich w związki przyczynowo – skutkowe;
- analiza głównych celów polityki społecznej - działania umożliwiły wskazanie i identyfikację strategicznych celów oraz ich wzajemnej zależności według kryterium „cel – środek do jego osiągnięcia”. Celowi generalnemu strategii przypisano cele strategiczne oraz kierunki działań szczegółowych, wskazano działania, które stanowią podstawę do projektowania zmian narzędziami lokalnej polityki społecznej;
- określenie wskaźników realizacji - działanie umożliwiło wskazanie stopnia realizacji założonych celów. Ustalono, że wskaźniki realizacji wskazują zakładaną wartość do osiągnięcia w horyzoncie czasowym do 2030 roku. Monitoring stopnia realizacji działań ujętych do wykonania, będzie dokonywany nie rzadziej niż raz w roku;
- określenie ram finansowych - ramy finansowe określają przyznany limit środków, który gmina przeznacza na realizację zadań. W danym roku budżetowym ramy finansowe zawarte

w budżecie Gminy Stryszawa będą aktualizowane w oparciu o dostępne środki z budżetu, a także środki pozabudżetowe na podstawie realizowanych kierunków działań.

Dodać należy, iż w celu wyłonienia obszarów, wymagających działań z zakresu szeroko rozumianego zabezpieczenia społecznego, wykorzystano metody badawcze, których analiza przyczyniła się do opracowania niniejszego dokumentu. Jako metody badawcze wykorzystano: metodę sondażu diagnostycznego przeprowadzonego w formie badań ankietowych z mieszkańcami Gminy Stryszawa oraz analizę źródeł zastanych, ukierunkowaną na zbadanie faktów, zebranie danych ilościowych i informacji w sposób formalny przez wykorzystanie dokumentów zgromadzonych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stryszawie. Działania te polegały na gromadzeniu danych o występujących zjawiskach społecznych, które następnie poddano ocenie i analizie. Aby metoda badawcza była skuteczna musi spełniać pewne wymogi, wśród których wymienia się: jasność, jednoznaczność, ukierunkowanie, skuteczność, owocność, niezawodność i ekonomiczność. Działania, które zostały zaplanowane w niniejszym dokumencie do podjęcia w kolejnych latach, pozwalają na rozwój infrastruktury społecznej w tych obszarach, które są deficytowe i niezbędne w celu minimalizowania i eliminowania, występujących problemów społecznych. Konieczny jest pomiar skuteczności podejmowanych działań, w takim celu, aby środki publiczne były wydatkowane w sposób celowy, rzetelny i oszczędny. Pomiar skuteczności tych działań będzie dokonywany za pomocą monitoringu i ewaluacji. Monitoring realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030 będzie stanowił wkład w ewaluację przyjętych do realizacji działań i zasilą ją wstępne dane. Przeprowadzona zgodnie z harmonogramem ewaluacja działań, pozwoli na uzyskanie odpowiedzi na pytania, które pojawią się w trakcie procesu monitoringu i przyczyni się do wyjaśnienia określonych problemów w realizacji podjętych przedsięwzięć.

1.2. Spójność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030 z polityką społeczną na poszczególnych szczeblach

Realizacją zadań założonych do realizacji w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030 przy współpracy z innymi podmiotami, będzie się zajmował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stryszawie, ponieważ to ta jednostka wykonuje działania z zakresu pomocy społecznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej został utworzony na podstawie Uchwały nr X/54/90 Gminnej Rady Narodowej w Stryszawie w dniu 26 kwietnia 1990 r. w sprawie celowości utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Stryszawa i jednocześnie zajmuje się realizacją zadań własnych i zleconych gminie z zakresu pomocy społecznej. Zadania te wpisują się w katalog zadań z zakresu tzw. zabezpieczenia społecznego. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stryszawie swoje działania opiera na zidentyfikowanych zarówno na poziomie gminnym jak i ogólnokrajowym potrzebach lokalnej społeczności. W związku z szerokim katalogiem realizowanych zadań, niniejsza strategia swoje podstawy prawne znajduje nie tylko w ustawie o pomocy

społecznej, ale także w innych aktach normatywnych, których zakres szczegółowo jest wymieniony w statucie jednostki.

Niniejsza strategia jest głównym narzędziem realizacji lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy Stryszawa oraz dokumentem wdrażającym lokalną politykę społeczną. Oznacza to, że jest również dokumentem wpisującym się w politykę regionalną i krajową. Dokument ten jest spójny z działaniami obszaru zabezpieczenia społecznego, realizowanego przez organy szczebla powiatowego, wojewódzkiego, ogólnokrajowego i europejskiego. Działania ujęte w strategii wpisują się w następujące dokumenty planistyczne:

Strategia Rozwoju Gminy Stryszawa na lata 2018-2030

Jako jeden z celów taktycznych w tym dokumencie założono społeczno-gospodarczą rewitalizację obszarów w Gminie Stryszawa w celu podniesienia jej konkurencyjności oraz atrakcyjności dla mieszkańców i podmiotów zewnętrznych. Ten cel taktyczny ma zostać osiągnięty poprzez realizację celów operacyjnych, w tym m.in. poprawę bezpieczeństwa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców gminy czy zwiększenie aktywności mieszkańców. Pokreślono, że: „Podejmowanie działań w zakresie walki z patologiami i ubóstwem jest zadaniem długofalowym i kompleksowym, jednak będzie miało fundamentalne znaczenie w procesie budowania samorządu obywatelskiego, tj. takiego, w którego życiu obywatel czynnie chce uczestniczyć”.

Program Rozwoju Powiatu Suskiego na lata 2021-2023 przyjęty uchwałą nr 719.2021 Zarządu Powiatu Suskiego z dnia 16.09.2021 r.

Jednym z założonych celów operacyjnych powiatu suskiego, jest podwyższenie poziomu bezpieczeństwa społecznego, opartego o środowiskowe formy wsparcia. W dokumencie podkreślono, że w obszarze bezpieczeństwa socjalnego powiat odpowiedzialny jest za stworzenie systemu wsparcia m.in. dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, przewlekle chorych oraz dla rodzin. Zauważono również, że poza wsparciem systemu opieki nad dzieckiem, wsparciem osób z niepełnosprawnościami, rozwojem sieci domów pomocy społecznej i ośrodków dla osób z niepełnosprawnościami, przeciwdziałaniem dysfunkcjom wychowawczym i kryzysowym w rodzinach, kluczowa pozostaje również poprawa warunków pracy i prestiżu służb pomocy i integracji społecznej.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 pn. Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” przyjęta do realizacji uchwałą nr XXXI/422/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego

Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” stanowi aktualizację strategii rozwoju województwa przyjętej na lata 2011-2020. Jako wyzwania wskazano m.in.: skoordynowanie działań w zakresie wsparcia na rzecz wysokiej jakości zatrudnienia, usług społecznych oraz świadczeń społecznych dla osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, poszerzanie oferty wsparcia rodzin w godzeniu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych z zawodowymi oraz dedykowania rodzinom oferty aktywnego, wspólnego spędzania czasu wolnego, pomoc rodzinom zagrożonym ubóstwem

i wykluczeniem społecznym z utrwalonymi już trudnościami w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców oraz wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci w celu zapobiegania zjawisku dziedziczenia biedy i bezradności życiowej, tworzenie kompleksowego systemu w zakresie wczesnego, wielospecjalistycznego wsparcia rozwoju dziecka, lepsze wykorzystanie potencjału mieszkań chronionych oraz poprawę efektywności procesu usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej. Istotnym elementem strategii rozwoju województwa małopolskiego, pozostaje tworzenie systemowych rozwiązań w zakresie aktywności społecznej i zawodowej osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, ukierunkowanych na wykorzystanie ich potencjału i zapobieganie wycofywaniu się przez nich lub „wypychaniu” ich z życia społecznego i zawodowego, zapewnienie dostępu do wysokiej jakości i przystępnych cenowo usług asystencko-opiekuńczych dla osób potrzebujących pomocy w samodzielnym funkcjonowaniu oraz wsparcie dla ich nieformalnych opiekunów (z uwzględnieniem zasady deinstytucjonalizacji usług), poprawa dostępu do placówek opieki długoterminowej i poziomu świadczonych przez nie usług oraz zapewnienie odpowiednio wykwalifikowanej kadry w zawodach opiekuńczych.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 przyjęta do realizacji Uchwałą nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r.

Dokument przedstawia cele polityki regionalnej oraz działania i zadania, jakie do ich osiągnięcia powinien podjąć rząd, samorządy wojewódzkie, powiatowe i gminne oraz pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji tej polityki w perspektywie do roku 2030. W dokumencie tym wyznaczono cel główny polityki regionalnej, którym jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. W celu odnoszącym się do zwiększenia spójności kraju oraz wzmacniania regionalnych przewag konkurencyjnych wskazano na potencjał kapitału ludzkiego i społecznego.

Krajowy Program Przeciwdziałaniu Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do 2030 roku, przyjęty do realizacji na podstawie Uchwały nr 105 Rady Ministrów z dnia 17 sierpnia 2021 r.

Priorytetowe działania w niniejszym dokumencie skupiają się na przeciwdziałaniu ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, przeciwdziałaniu bezdomności, rozwijaniu usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób, potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, wspierania osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów ekonomii społecznej, wspierania integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz ich integracji na rynku pracy.

Rozporządzenie UE 2021/1057 ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus

Jego celem jest wspieranie państw członkowskich i regionów UE w dążeniu do wysokich poziomów zatrudnienia, ustanowienia sprawiedliwej ochrony socjalnej oraz budowania wykwalifikowanej

i odpornej siły roboczej przygotowanej na wyzwania przyszłości, a także integracyjnych i sprawiedliwych społeczeństw, które dążą do wyeliminowania ubóstwa i do urzeczywistnienia zasad określonych w Europejskim filarze praw socjalnych. Jego celem jest również wspieranie i uzupełnianie polityk państw członkowskich oraz wznoszenie wartości dodanej w te polityki w celu zapewnienia równych szans, równego dostępu do rynku pracy, sprawiedliwych i wysokiej jakości warunków pracy, ochrony socjalnej i włączenia społecznego. EFS + skupia się na kilku obszarach, ale szczególnie bliski Gminie Stryszawa jest obszar, dotyczący udzielania pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym.

Agenda 2030 – Strategia Rozwoju Świata do 2030 roku

Zawiera 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju oraz powiązanych z nimi 169 zadań, które oddają trzy wymiary zrównoważonego rozwoju – gospodarczy, społeczny i środowiskowy. Została przyjęta w 2015 roku, gdy wszystkie 193 państwa członkowskie ONZ jednogłośnie przyjęły rezolucję „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”. Wśród celów w odniesieniu do planowania strategicznego na poziomie gminy szczególnie istotne pozostają następujące przedsięwzięcia założone do osiągnięcia:

1. Wyeliminowanie ubóstwa we wszystkich jego formach na całym świecie. Cel ten zakłada cele szczegółowe, takie jak: wyeliminowanie skrajnego ubóstwa w odniesieniu do wszystkich ludzi na całym świecie, aktualnie określone jako utrzymywanie się za mniej niż 1,25 USD dziennie, zmniejszenia przynajmniej o połowę odsetek mężczyzn, kobiet i dzieci żyjących w ubóstwie, we wszystkich jego wymiarach, określonych zgodnie z polityką danego kraju, wdrożenie właściwych dla poszczególnych krajów systemów i mechanizmów zabezpieczenia społecznego dla wszystkich ludzi, włącznie z najniższymi klasami społecznymi, oraz objęcie nimi do 2030 roku jak największej liczby ludzi ubogich i szczególnie narażonych.
2. Zapewnienie wszystkim kobietom i mężczyznom, w szczególności osobom ubogim i szczególnie podatnym na zagrożenia, równych praw w dostępie do zasobów gospodarczych oraz podstawowych usług, prawo do własności i sprawowania kontroli nad gruntami i innym mieniem, prawo dziedziczenia, dostępu do stosownych nowych technologii oraz usług finansowych, w tym mikrofinansowania.
3. Zbudowanie odporności na zagrożenia wśród osób ubogich i narażonych na zagrożenia, zmniejszenie ich podatność na zagrożenia i bezbronność wobec ekstremalnych zjawisk klimatycznych oraz innych wstrząsów gospodarczych, społecznych i środowiskowych, a także katastrof naturalnych.
4. Stworzenie ramy stabilnej polityki na poziomie krajowym, regionalnym i międzynarodowym w oparciu o strategię rozwoju, wspierające ubogich i uwzględniające kwestię płci, wyeliminowanie głodu, osiągnięcie bezpieczeństwa żywnościowego i lepszego odżywiania oraz promowanie zrównoważonego rolnictwa. Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych takich jak: wyeliminowanie głodu

i zapewnienie wszystkim ludziom, w szczególności ubogim i narażonym na zagrożenia, w tym niemowlętom, dostępu do bezpiecznej i pożywnej żywności w wystarczającej ilości przez cały rok.

Poza wskazanymi wyżej założeniami istotnymi celami pozostają: zapewnienie wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowego życia i promowanie dobrobytu, zapewnienie wszystkim wysokiej jakości edukacji oraz promowanie uczenia się przez całe życie, a także osiągnięcie równości płci i wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt.

Przedstawione wyżej dokumenty to tylko nieliczne dokumenty planistyczne na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym, europejskim i ogólnościowym pokazujące, że podnoszenie i wzmacnianie kapitału ludzkiego, stanowi nieodzowny element ogólnościowej polityki społecznej.

2. CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA STRATEGII

2.1. Diagnoza sytuacji społecznej na terenie Gminy Stryszawa

Diagnoza społeczna to proces badania i analizy sytuacji społecznej w określonej społeczności, mający na celu zrozumienie jej potrzeb, oczekiwań, problemów oraz potencjału. Celem diagnozy społecznej jest poznanie potrzeb, oczekiwań i problemów, związanych z jakimś określonym zagadnieniem. Prowadząc diagnozę, sięga się do wiedzy i doświadczeń ludzi tworzących społeczność, ekspertów, a także organizacji i instytucji. Diagnoza taka umożliwia zdobycie rzetelnej wiedzy oraz dostarcza argumentów do odpowiedniego planowania strategicznego. W diagnozie społecznej nazywanej również ekspertyzą społeczną, opisuje się określone sytuacje, zdarzenia i społeczne uwarunkowania danej społeczności. Opracowanie diagnozy społecznej jest niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu wprowadzania zmian, zarówno jeśli planowane są całkowicie nowe rozwiązania, jak i gdy konieczność dokonania konkretnych zmian, wynika z niewłaściwego stanu w danym momencie. Diagnoza społeczna stanowi odpowiedź na pytania: „jak jest” np. w społeczeństwie, w instytucji czy w rodzinie. Jest podejmowana z przesłanek społecznych, zwykle w odpowiedzi na sytuację problemową w życiu społecznym i ma cele praktyczne, polegające na zastosowaniu wiedzy naukowej dla skutecznego przekształcania rzeczywistości. Końcowym rezultatem przeprowadzenia diagnozy społecznej jest ekspertyza bądź raport, który stanowi podstawę do przeprowadzenia prognoz przyszłych wydarzeń oraz działań ekspertów, np. z zakresu polityki społecznej. Do najważniejszych przedmiotów diagnozy społecznej w polityce społecznej należy badanie:

- poziomu (standardu) życia – stopnia zaspokojenia potrzeb materialnych;
- jakości życia – zaspokojenie pozostałych potrzeb (niematerialnych), związanych z zadowoleniem z życia;
- typów stosunków społecznych – relacje np.: pracodawca – pracownik (stosunki pracy), mieszkańiec – społeczność lokalna (badania samorządności), obywatel – państwo (zagadnienia bezpieczeństwa socjalnego), bogaci – biedni (nierówności społeczne);
- funkcjonowania polityki społecznej, w tym jej instytucji;
- sfery życia społecznego, które są ważnym kontekstem dla prowadzenia polityki społecznej, np.: sytuacja ludnościowa, gospodarka i zachodzące w niej procesy, kultura i wartości społeczeństwa i ich przemiany.

Gminą Stryszawa są jej mieszkańcy, stanowiący społeczność lokalną. Gmina ta jest gminą wiejską, zlokalizowaną w południowo-zachodniej części województwa małopolskiego, zajmuje obszar 113,24 km². Gminę Stryszawa stanowi osiem wsi tj. Stryszawa, Krzeszów, Lachowice, Kuków, Kurów, Hucisko, Pawelka i Targoszów. Gmina Stryszawa jest jedną z dziewięciu powiatowych jednostek terytorialnych i graniczy z takimi gminami jak Zawoja, Koszarawa, Jeleśnia, Ślemień, Andrychów, Sucha Beskidzka, Maków Podhalański oraz Zembrzyce. Gmina stanowi 16,6% powierzchni całego

powiatu. Liczba ludności gminy według stanu na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 11 831 osób a struktura mieszkańców Gminy Stryszawa w poszczególnych latach przedstawia się w sposób następujący:

Zestawienie ilościowe osób zameldowanych na pobyt stały w poszczególnych miejscowościach Gminy Stryszawa wg stanu na dzień 31.12.2024 r.

lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców		Liczba ludności
		Kobiety	Mężczyźni	
1.	Hucisko	153	135	288
2.	Krzeszów	835	829	1 664
3.	Kuków	679	650	1 329
4.	Kurów	331	292	623
5.	Lachowice	1 045	978	2 023
6.	Pewelka	160	130	290
7.	Stryszawa	2 766	2 640	5 406
8.	Targoszów	102	106	208
	Razem	6 071	5 760	11 831

Źródło: Urząd Gminy Stryszawa, Referat Spraw Obywatelskich i Społecznych.

Zestawienie ilościowe osób zameldowanych na pobyt stały w poszczególnych miejscowościach Gminy Stryszawa wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców		Liczba ludności
		Kobiety	Mężczyźni	
1.	Hucisko	154	135	289
2.	Krzeszów	844	846	1 690
3.	Kuków	683	658	1 341
4.	Kurów	334	296	630
5.	Lachowice	1 046	985	2 031
6.	Pewelka	159	134	293
7.	Stryszawa	2 752	2 633	5 385
8.	Targoszów	105	105	210
	Razem:	6 077	5 792	11 869

Źródło: Urząd Gminy Stryszawa, Referat Spraw Obywatelskich i Społecznych.

Zestawienie ilościowe osób zameldowanych na pobyt stały w poszczególnych miejscowościach Gminy Stryszawa wg stanu na dzień 31.12.2022 r.

lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców		Liczba ludności
		Kobiety	Mężczyźni	
1.	Hucisko	151	136	287
2.	Krzeszów	847	830	1 677
3.	Kuków	677	658	1 335
4.	Kurów	330	298	628
5.	Lachowice	1 052	997	2 049
6.	Pewelka	157	136	293
7.	Stryszawa	2 754	2 637	5 391
8.	Targoszów	105	107	212
	Razem:	6 073	5 799	11 872

Źródło: Urząd Gminy Stryszawa, Referat Spraw Obywatelskich i Społecznych.

Zestawienie ilościowe dotyczące liczby rodzin w Gminie Stryszawa wg liczby posiadanych dzieci na dzień 31.12.2023 r.

lp.	Rodzaj rodziny	Liczba rodzin
1.	z 1 dzieckiem	715
2.	z 2 dzieci	557
3.	z 3 dzieci	144
4.	z 4 dzieci i więcej	24
	Razem:	1 440

Źródło: Urząd Gminy Stryszawa, Referat Spraw Obywatelskich i Społecznych.

Zestawienie liczby dzieci urodzonych w okresie od 2021-2024 na terenie Gminy Stryszawa.

rok	2021	2022	2023	2024
liczba dzieci	114	111	101	88

Źródło: Urząd Gminy Stryszawa, Referat Spraw Obywatelskich i Społecznych

Liczba ludności na terenie Gminy Stryszawa w ostatnich trzech latach utrzymuje się na podobnym poziomie. Wśród mieszkańców gminy liczebnie przeważają kobiety. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że na przestrzeni lat 2002-2024 liczba mieszkańców wzrosła o 1,1%. Aktualnie średni wiek mieszkańców wynosi 41,0 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa małopolskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Dane statystyczne wskazują, że w wieku przedprodukcyjnym na terenie Gminy Stryszawa mieszka

19,7% ogółu mieszkańców, w wieku produkcyjnym znajduje się 59,3% ogółu mieszkańców a 21% mieszkańców, stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym. Typując niezbędne kierunki rozwoju lokalnej polityki społecznej, konieczne jest dokonanie analizy i oceny zjawiska bezrobocia na terenie badanego obszaru. Bezrobocie jako zjawisko społeczne jest procesem, które już istnieje, powstaje i zmienia się w czasie, dzięki działaniom zbiorowości społecznych lub grup społecznych. Zjawisko bezrobocia polega na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i chcących ją podjąć, nie znajduje zatrudnienia. Bezrobocie jest jedną z przesłanek, rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej. Według stanu na koniec 2023 roku 59,3% mieszkańców Gminy Stryszawa znajdowało się w wieku produkcyjnym, 19,7% w wieku przedprodukcyjnym, a 21,0% mieszkańców znajdowało się w wieku poprodukcyjnym. Odnosząc się do rynku pracy podkreślić należy, że według stanu na koniec 2024 roku w Gminie Stryszawa na 1000 mieszkańców pracowało 77 osób. 53,3% wszystkich pracujących ogółem stanowiły kobiety, a 46,7% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w Gminie Stryszawa w 2024 roku wynosiło 4,4%.

Struktura osób bezrobotnych z terenu Gminy Stryszawa w latach 2023-2024.

Osoby bezrobotne	2024 rok (stan na 31.12.2024 r.)	2023 rok (stan na 31.12.2023 r.)
ogółem w tym:	172	191
poprzednio pracujący	142	169
zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	10	10
dotychczas niepracujący	30	22
w wieku do 30 lat	65	64
w wieku do 25 lat	43	43
długotrwale bezrobotni	59	57
w wieku powyżej 50 lat	42	47
posiadające dziecko w wieku do 6 lat	25	32
z niepełnosprawnościami	8	16

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Suchej Beskidzkiej.

W Gminie Stryszawa na koniec grudnia 2023 roku zarejestrowanych było 191 osób bezrobotnych. Wśród tych osób - 169 osób to osoby poprzednio pracujące, 10 osób zostało zwolnionych ze strony zakładów pracy, 22 osoby dotychczas nie pracowały a aż 57 osób to osoby długotrwale bezrobotne.

Odnosząc się do grup wiekowych osób bezrobotnych z terenu naszej gminy zauważyć należy, że w 2023 roku najliczniejszą grupę wiekową stanowiły osoby w wieku do 30 lat a następnie osoby w wieku powyżej 50 lat. Z danych wynika, że wśród osób bezrobotnych 16 osób stanowiły osoby z niepełnosprawnościami. Dla porównania na koniec grudnia 2024 roku w Gminie Stryszawa zarejestrowane były 172 osoby bezrobotne, wśród których 142 osoby to osoby poprzednio pracujące, 10 osób zostało zwolnionych z zakładów pracy, 30 osób dotychczas nie pracowało. Najliczniejszą grupę osób bezrobotnych na terenie gminy, stanowiły osoby w wieku do 30 lat a następnie osoby w wieku do 25 lat. Porównanie danych wskazuje, że na terenie Gminy Stryszawa spadła liczba osób bezrobotnych, ale obszar ten pomimo pozytywnych tendencji spadkowych, wymaga działań samorządu w kierunku włączania osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo w rynek pracy. Dla budowania sprawnego systemu rozwiązywania problemów społecznych, istotną rolę odgrywa analiza sytuacji rodzinnej mieszkańców Gminy Stryszawa. Rodzina stanowi bowiem podstawową grupę społeczną, nierzadko budującą otoczenie wspierające dla osoby wymagającej pomocy.

Analiza stanu cywilnego mieszkańców Gminy Stryszawa wskazuje, że 30,3% mieszkańców gminy Stryszawa to osoby stanu wolnego, 57,5% żyje w małżeństwie, 3,9% mieszkańców to osoby po rozwodzie, a 8,3% mieszkańców to wdowy lub wdowcy. Gmina Stryszawa posiada ujemny przyrost naturalny wynoszący -19. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -1,60 na 1000 mieszkańców gminy Stryszawa. W 2023 roku urodziło się 97 dzieci, w tym 47,4% dziewczynek i 52,6% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,77 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2023 roku zarejestrowano 110 zameldowań w ruchu wewnętrznym i 89 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych dla Gminy Stryszawa wynosiło 21. W tym samym roku 4 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 14 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące -10.

W celu prawidłowego wyznaczenia niezbędnych działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Stryszawa, przeprowadzono badania jakościowe i ilościowe, stanowiące element diagnozy społecznej. Jako narzędzia badawcze wykorzystano:

- analizę źródeł zastanych (dane Urzędu Gminy Stryszawa, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Stryszawa, Powiatowego Urzędu Pracy w Suchej Beskidzkiej, Głównego Urzędu Statystycznego) oraz
- metodę sondażu diagnostycznego wykonanego za pomocą badań ankietowych, przeprowadzonych z mieszkańcami Gminy Stryszawa.

Poniżej zaprezentowano wnioski z przeprowadzonych badań.

2.2. Analiza źródeł zastanych

Pomoc społeczna jest kluczowym elementem polityki społecznej, działającym jako instrument wsparcia dla osób i rodzin, znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są one

w stanie pokonać poprzez wykorzystanie własnych, posiadanych zasobów. Na kształt lokalnej polityki społecznej i jej perspektywy rozwoju, wpływają czynniki występujące wśród społeczności lokalnej, rodzące zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej. Ustawa o pomocy społecznej wymienia m.in. rodzaj trudności życiowych, które decydują o konieczności udzielenia wsparcia z zasobów pomocy społecznej. Analiza jakościowa przyczyn korzystania z pomocy społecznej na terenie Gminy Stryszawa przedstawia się w sposób następujący:

Przesłanki udzielania pomocy w ramach ustawy o pomocy społecznej na terenie Gminy Stryszawa w 2024 r.

PRZYCZYNY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2024 rok – liczba osób
Ubóstwo	132 (-8)
Sieroctwo	0 (=)
Bezdomność	3 (=)
potrzeba ochrony macierzyństwa	37 (-6)
w tym: wielodzietność	24 (-3)
Bezrobocie	41 (-9)
Niepełnosprawność	89 (-10)
długotrwała lub ciężka choroba	124 (-17)
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	8 (+1)
w tym: rodziny niepełne	3 (=)
w tym: rodziny wielodzietne	3 (+1)
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0 (=)
Alkoholizm	13 (-7)
Narkomania	0 (=)
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2 (-2)
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0 (=)
zdarzenie losowe	4 (+2)

sytuacja kryzysowa	0 (=)
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0 (=)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stryszawie.

legenda:

+ oznacza wzrost w stosunku do roku 2023

- oznacza spadek w stosunku do roku 2023

= oznacza poziom równorzędny z rokiem 2023

Dominującymi przesłankami decydującymi o udzielaniu pomocy na terenie Gminy Stryszawa w 2024 r. pozostawało ubóstwo, długotrwała lub poważna choroba oraz niepełnosprawność, co potwierdzają dane zawarte w powyższym zestawieniu.

Zestawienie ilościowe osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Stryszawa w latach 2019-2024.

Rok	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2020	404	257	598
2021	349	242	552
2022	310	219	509
2023	425	207	473
2024	363	172	393

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stryszawie.

Łączna liczba osób, którym w 2024 r. w ramach ustawy o pomocy społecznej decyzją przyznano świadczenia wynosiła 393 osoby i wykazała tendencję spadkową w stosunku do 2023 roku o ok. 16%, co stanowi pozytywne zjawisko społeczne i świadczy o usamodzielnianiu życiowym osób i rodzin, a tym samym faktycznym osiągnięciu celów pomocy społecznej na terenie Gminy Stryszawa.

Inaczej kształtuje się wskaźnik dotyczący liczby osób, którym udzielono pomocy innej jak świadczenia pieniężne, ponieważ liczba ta z roku na rok wykazuje tendencję wzrostową.

Zestawienie ilościowe osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej innej niż pomoc przyznana w drodze postępowania administracyjnego na terenie Gminy Stryżawa w latach 2020-2024.

Rok	Liczba osób, którym udzielono innej pomocy z zasobów pomocy społecznej	Liczba rodzin
2020	404	257
2021	444	268
2022	494	281
2023	482	275
2024	512	282

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stryżawie.

Wynik tego badania pokazuje, że poszerza się rodzaj udzielanego przez samorząd terytorialny wsparcia na rzecz mieszkańców Gminy Stryżawa. Analiza przyczyn korzystania z pomocy społecznej jako wiodący kierunek poza długotrwałą i poważną chorobą wskazuje na niepełnosprawność. W celu poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami i minimalizowania skutków niepełnosprawności Gmina Stryżawa od 2021 roku realizuje Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na rzecz osób z niepełnosprawnościami, aktualnie jest to Program pn.: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025. Z uwagi na rosnące potrzeby osób z niepełnosprawnościami, co roku zwiększa się liczbę godzin realizowanych usług asystencji osobistej, co obrazuje poniższe zestawienie.

Zestawienie danych z realizacji Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla JST w latach 2021-2024.

Rok	Liczba osób z niepełnosprawnością, którym przyznano usługi asystencji osobistej	Liczba zrealizowanych godzin usług asystencji osobistej	Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu
2021	15	1 477	63 853,17 zł
2022	26	11 620	499 467,87 zł
2023	30	10 265	463 324,59 zł
2024	63	21 234	1 169 376,90 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stryżawie

W stosunku do roku 2023 zwiększono liczbę osób mogących brać udział w przedmiotowej formie wsparcia o 106%. Istotna pozostaje również kwestia zapewnienia pomocy osobom, które są opiekunami osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Wychodząc naprzeciw potrzebom tej grupie mieszkańców, Gmina Stryszawa równolegle realizuje Program rządowy, który aktualnie nosi nazwę: „Opieka wytchnieniowa” – dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025. Zakres zrealizowanych godzin usługi opieki wytchnieniowej na terenie Gminy Stryszawa przedstawia się w sposób następujący:

Zestawienie danych z realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” dla JST w latach 2021-2024.

Rok	Liczba Uczestników Programu		Liczba zrealizowanych godzin usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego	Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu
2021	Liczba osób z niepełnosprawnością	1	734	29 947,00zł
	Liczba dzieci z niepełnosprawnością	3		
	Razem	4		
2022	Liczba osób z niepełnosprawnością	4	1 800	73 430,54 zł
	Liczba dzieci z niepełnosprawnością	6		
	Razem	10		
2023	Liczba osób z niepełnosprawnością	3	1 620	65 159,80 zł
	Liczba dzieci z niepełnosprawnością	6		
	Razem	9		

2024	Liczba osób z niepełnosprawnością	3	1 458	74 353,82 zł
	Liczba dzieci z niepełnosprawnością	6		
	Razem	9		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stryczawie

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy ustalanie prawa i wypłata poszczególnych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wsparcie finansowe świadczone w formie zasiłków, stanowi szczególnie istotny element przeciwdziałania i minimalizowania zjawiska ubóstwa wśród osób i rodzin na terenie Gminy Stryczawa. Realizacja świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przedstawia się w sposób następujący:

Liczba i kwota przyznanych świadczeń na terenie Gminy Stryczawa na podstawie ustawy o pomocy społecznej w latach 2020-2024.

Rodzaj świadczenia	Lata	Liczba osób	Kwota
Zasilek stały	2020	45	254 233, 31
	2021	45	258 680,89
	2022	37	227 858,49
	2023	39	233 410,46
	2024	37	380 147,62
Zasilek okresowy	2020	93	61 275,66
	2021	116	96 833,34
	2022	117	96 340,28
	2023	118	101 356,06
	2024	100	125 516,32
Zasilek celowy	2020	555	305 231,00
	2021	519	391 397,00
	2022	443	289 705,00

	2023	436	347 414,00
	2024	305	281 082,00
Posilek	2020	135	28 803,00
	2021	95	38 021,00
	2022	94	47 389,00
	2023	91	54 060,00
	2024	70	46 414,00
Schronienia	2020	2	13 980,00
	2021	5	28 482,44
	2022	3	10 162,00
	2023	0	0,00
	2024	0	0,00
Usługi opiekuńcze	2020	15	4 682,40
	2021	13	4 504,00
	2022	15	5 243,20
	2023	16	6 892,80
	2024	17	14 371,15
Odpłatność gminy za pobyt mieszkańca w DPS	2020	13	330 461,18
	2021	13	335 846,96
	2022	13	415 595,15
	2023	12	530 371,75
	2024	13	614 270,80
Zdarzenie losowe	2020	3	5 000,00

	2021	2	6 000,00
	2022	0	0,00
	2023	2	7 000,00
	2024	4	15 000,00

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykawie

Analiza porównawcza danych wskazuje, że w roku 2024 w stosunku do roku 2023:

- o ponad 62% wzrosła kwota wypłaconych zasiłków stałych. Zmiana ta spowodowana jest zarówno zwiększeniem liczby osób uprawnionych do tego rodzaju zasiłku, jak również zmianą wysokości przysługującego zasiłku stałego;
- o ponad 23% wzrosła kwota wypłaconych zasiłków okresowych;
- o ponad 19% spadła kwota wypłaconych zasiłków celowych i o ok. 30% spadła liczba osób, kwalifikujących się do pomocy w formie zasiłku celowego;
- o ponad 14% spadła kwota świadczeń z przeznaczeniem na zabezpieczenie niezbędnego posiłku przy ok. 23% spadku liczby osób uprawnionych do tej formy pomocy;
- na względnie jednakowym poziomie utrzymała się liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania;
- o ponad 15% wzrosła kwota odpłatności gminy za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej przy zwiększeniu pobytu w DPS o jedną osobę;
- nie zaistniała konieczność zapewnienia niezbędnego schronienia (bezdомność);
- zaistniała konieczność wypłacenia większej kwoty zasiłku celowego z tytułu zdarzenia losowego z uwagi na wzrost liczby osób uprawnionych do tego rodzaju pomocy.

Na jednostkach samorządu terytorialnego spoczywa obowiązek wspierania rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze zapewniano wsparcie m.in. w formie pracy asystenta rodziny, które przedstawia się w sposób następujący:

Liczba rodzin i liczba dzieci w rodzinach, z którymi poszczególnych latach współpracował asystent rodziny.

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba rodzin	10	10	14	12	13
Liczba dzieci w rodzinach	22	26	27	23	26

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strykawie.

Liczba osób objętych pomocą asystenta rodziny stopniowo się zwiększa, co oznacza, że na terenie Gminy Strykawia tendencję wzrostową wykazuje liczba rodzin, wymagających pomocy z powodu

diagnozowanych trudności opiekuńczo-wychowawczych. W sytuacji powstania niewydolności opiekuńczo-wychowawczej, dzieci zabezpieczane są w tzw. pieczy zastępczej. Liczba dzieci z terenu Gminy Stryszawa przebywających w pieczy zastępczej w poszczególnych latach obrazuje zamieszczona poniżej tabela:

Liczba dzieci z terenu Gminy Stryszawa umieszczonych w pieczy zastępczej w poszczególnych latach

Rok	2021	2022	2023	2024
Liczba dzieci	11	10	12	11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stryszawie.

Jak wynika z prezentowanych danych w 2024 roku jedno dziecko opuściło pieczę zastępczą. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zachowuje względnie jednakowy poziom. W celu doboru odpowiedniego kierunku działań w sferze struktury społecznej na terenie Gminy Stryszawa, analizie poddano również typy rodzin, które najczęściej wymagają wsparcia z zasobów pomocy społecznej.

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2020-2024

Rok	2020	2021	2022	2023	2024
Rodziny z dziećmi	58	50	53	49	45
Rodziny niepełne	38	35	27	27	25
Rodziny emerytów i rencistów	72	64	59	55	44
Rodziny ogółem	257	238	209	207	174

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stryszawie.

Analiza tych danych pokazuje, że ogólnie spada liczba rodzin objętych pomocą społeczną a dominującym typem rodzin, wymagającym wsparcia pozostają rodziny emerytów i rencistów. W pomocy społecznej szczególne znaczenie ma udzielanie specjalistycznego poradnictwa, które w znacznej mierze przyczynia się do rozwiązywania problemów życiowych osób i rodzin, korzystających z pomocy. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach swojej działalności na bieżąco udziela poradnictwa socjalnego, rodzinnego, psychologicznego, prawnego i innego, ale w celu poszerzenia tej oferty wsparcia Gmina Stryszawa współpracuje dodatkowo z Powiatem Suskim. Liczba osób i rodzaj udzielonego poradnictwa specjalistycznego świadczonego przez powiat na rzecz mieszkańców naszej gminy, przedstawia się w sposób następujący:

Rodzaj i liczba udzielonych porad dla mieszkańców Gminy Stryszawa w latach 2021-2024

Zgłaszany problem w poszczególnych latach	2021	2022	2023	2024
Problemy dorastania	6	10	25	6

Trudności szkolne	-	4	20	7
Problemy emocjonalne	33	38	22	20
Przemoc ze strony bliskich	13	6	4	2
Konflikt rodzinny	27	13	21	2
Problemy wychowawcze	2	3	11	12
Trudności z funkcjonowaniem w życiu codziennym	1	19	11	13
Myśli samobójcze	-	-	3	1
Trudności adaptacyjne do nowej sytuacji	-	-	6	-
Zaburzenia psychopatologiczne/psychiczne	2	7	3	-
Problemy rodzin zastępczych	-	21	1	-
Rozwód	-	-	1	-
Kryzys wartości	-	14	2	2
Choroba	-	-	2	-
Uzależnienie od narkotyków	-	-	5	8
Uzależnienie i nadużywanie alkoholu	2	1	5	10
Dziecko alkoholika	4	-	5	8
Wydarzenia traumatyczne	2	2	-	-
Konflikt małżeński i w konkubinacie	-	-	-	8
Utrata bliskiej osoby	-	-	-	3
Osoba stosująca przemoc	-	-	-	6
Separacja	-	-	-	2
Rozstanie z bliską osobą	-	-	-	1
Problemy natury prawnej	-	-	-	1
Długi	-	-	-	1
Stan po próbie samobójczej	-	-	-	16

Razem ilość:	92	138	147	129
---------------------	-----------	------------	------------	------------

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suchej Beskidzkiej.

Analiza tych danych pokazuje, że dominującymi problemami wśród lokalnej społeczności są problemy dorastania dzieci i młodzieży, trudności szkolne, problemy wychowawcze i emocjonalne, uzależnienia oraz trudności w życiu codziennym. Znaczący spadek odnotowała liczba poradnictwa świadczona z powodu konfliktów rodzinnych. Liczba i rodzaj pomocy obrazuje poniższa tabela:

Pomoc w formie specjalistycznego poradnictwa dla mieszkańców Gminy Stryszawa w latach 2020-2024.

Forma pomocy	2020	2021	2022	2023	2024
pomoc psychologiczna	19	20	42	36	46
poradnictwo pedagogiczne	13	50	31	54	14
poradnictwo rodzinne	13	51	30	56	48
Mediacje	1	9	-	6	-
Socjoterapia	14	-	-	2	-
poradnictwo prawne	-	-	-	1	1
program korekcyjno-edukacyjny	-	31	14	45	39
Hostel/poradnictwo mieszkalne	-	-	-	-	17
Łączna liczba porad	60	161	117	200	165

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suchej Beskidzkiej.

Liczba udzielonego przez powiat wsparcia na rzecz mieszkańców Gminy Stryszawa w roku 2024 w stosunku do roku 2023 spadła o ponad 17%, ale w dalszym ciągu utrzymuje się na wysokim poziomie. Najliczniej udzielaną formą pomocy było wsparcie psychologiczne, poradnictwo rodzinne oraz realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych.

Na terenie Gminy Stryszawa realizowana jest również pomoc rzeczowa w formie paczek żywnościowych. Dane dotyczące realizowanej pomocy rzeczowej obrazuje poniższe zestawienie:

Liczba mieszkańców Gminy Stryszawa korzystających z pomocy w formie paczek żywnościowych w ramach współpracy z Bankiem Żywności w Krakowie w latach 2021-2024 – Projekt finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Rok	2021	2022	2023	2024
Liczba osób:	320	320	280	320

a) w tym dzieci poniżej 15 roku życia	84	108	74	118
b) w tym osoby powyżej 65 roku życia	24	45	184	27
c) w tym osoby z niepełnosprawnością	57	71	53	69
Liczba wydanych paczek	1 920	1 960	1120	1 280

Źródło: sprawozdawczość GOPS w Stryszawie.

Pomoc rzeczowa w formie paczek żywnościowych jest realizowana na jednakowym poziomie. Wskaźnik ten jest stabilny, grupa docelowa realizowanej pomocy jest liczna a pomocą rzeczową objętych jest ok. 2,7% mieszkańców całej gminy.

Wśród istotnych zjawisk społecznych rodzących zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej i wpisujących się w cele pomocy społecznej, pozostaje problem uzależnień wśród mieszkańców Gminy Stryszawa oraz problem przemocy domowej. Analiza porównawcza danych przedstawia się w sposób następujący:

Liczba udzielonych konsultacji dla rodzin z problemem uzależnień na terenie Gminy Stryszawa w roku 2023.

Rok 2023	Liczba spotkań	Liczba udzielonych konsultacji
kwiecień	2	10
maj	4	18
Czerwiec	5	22
Lipiec	4	16
Sierpień	5	19
Wrzesień	4	10
Październik	4	9
listopad	5	11
grudzień	3	7
RAZEM	36 spotkań	122

Źródło: dane własne Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin w Gminie Stryszawa.

Liczba udzielonych konsultacji dla rodzin z problemem uzależnień na terenie Gminy Stryszawa w roku 2024.

Rok 2024	Liczba spotkań	Liczba udzielonych konsultacji
styczeń	4	12
luty	5	10
marzec	4	7
kwiecień	4	16
maj	4	10
czerwiec	4	9
lipiec	3	10
sierpień	3	6
wrzesień	3	8
październik	5	21
listopad	3	10

grudzień	3	7
RAZEM	45 spotkań	126

Źródło: dane własne Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin w Gminie Stryszawa.

Wyniki tych zestawień pokazują, że na terenie Gminy Stryszawa problem uzależnień wśród mieszkańców w dalszym ciągu stanowi istotny problem społeczny, występuje potrzeba podtrzymywania oraz rozwijania nowych form pomocy, zarówno dla osób uzależnionych, jak również dla osób współuzależnionych. Poniżej przedstawiono również dane statystyczne na terenie Gminy Stryszawa, dotyczące liczby wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” z uwzględnieniem podziału na instytucje, które rozpoczęły procedurę.

Tabela nr 21 Zestawienie realizowanych na terenie Gminy Stryszawa procedur „Niebieskie Karty”.

Rok	Ogólna liczba NK	Policja	GOPS	PCPR	GKRPA	Służba Zdrowia	Oświata
2021	24	22	1	1	0	0	0
2022	30	25	4	1	0	0	0
2023	12	10	1	0	0	1	0
2024	15	10	4	0	0	0	1

Rok	2023	2024
Wszczęte procedury NK	12	15
Ilość spotkań grup roboczych/ diagnostyczno- pomocowych	50	84

Źródło: opracowanie własne, analiza danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Stryszawie za lata 2021-2024.

Analiza danych wskazuje, że w stosunku do roku 2023 w roku 2024 odnotowano wzrost realizowanych procedur NK. Oznacza to, że na terenie Gminy Stryszawa problem przemocy domowej ulega nasileniu, ale równocześnie można zakładać, że coraz więcej ludzi reaguje na zjawisko przemocy domowej. Wśród mieszkańców Gminy Stryszawa wzrasta poziom świadomości społecznej na temat przemocy i konieczności reagowania na nią. Problemy uzależnień oraz problem przemocy zostały poddane również badaniu jakościowemu w sondażu diagnostycznym a wyniki tych badań są prezentowane w dalszej części dokumentu.

Z analizy porównawczej danych zastanych wynika, że na terenie Gminy Stryszawa występuje konieczność podejmowania działań w następujących obszarach: ograniczanie poziomu ubóstwa wśród

mieszkańców gminy, wspieranie rodzin w pełnionych rolach społecznych, zwiększanie aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców, wspieranie jakości życia osób niesamodzielnych na terenie gminy (osoby starsze, długotrwale chorujące oraz osoby z niepełnosprawnościami), przeciwdziałanie problemom i skutkom uzależnień na terenie gminy oraz wspieranie rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej. Działania te mogą być realizowane poprzez organizowanie przez kadry instytucji pomocowych pomocy adekwatnej do diagnozowanych potrzeb mieszkańców. Podkreślenia wymaga również fakt, że poza planowaniem strategicznym, występuje również konieczność pozostawania przez instytucje pomocowe w gotowości do świadczenia usług interwencyjnych, wspomagających i zapobiegawczych na zdarzenia społeczne, których ryzyko wystąpienia może okazać się niemożliwe do przewidzenia.

2.3. Badanie ankietowe wśród mieszkańców Gminy Stryszawa

W celu poznania opinii mieszkańców na temat aktualnych problemów społecznych, na terenie Gminy Stryszawa przeprowadzono badanie ankietowe społeczności lokalnej.

Wyniki przeprowadzonych badań pozwoliły na pisemne podsumowanie pozyskanych danych, wyciągnięcie wniosków z procesu badawczego, wyłonienie obszarów deficytowych, które należy zasilać narzędziami lokalnej polityki społecznej oraz zdefiniowanie celów strategicznych, do osiągnięcia, których należy dążyć.

Wykorzystane w badaniach techniki to badanie ankietowe przeprowadzone z mieszkańcami Gminy Stryszawa. Badanie było badaniem anonimowym, wykonanym w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stryszawie w okresie od 03 lutego 2025 r. do 28 kwietnia 2025 r. O udział w badaniu poproszono 80 osób, które w badanym okresie załatwiały sprawy, należące do właściwości pomocy społecznej. Badanie ankietowe było badaniem jednorazowym zawierającym łącznie 20 pytań. W ankiecie wykorzystano 17 pytań jednokrotnego wyboru oraz 3 pytania otwarte. Każdego respondenta poinformowano o celu badania. Pozyskano zróżnicowaną grupę docelową i pozyskano informacje na temat:

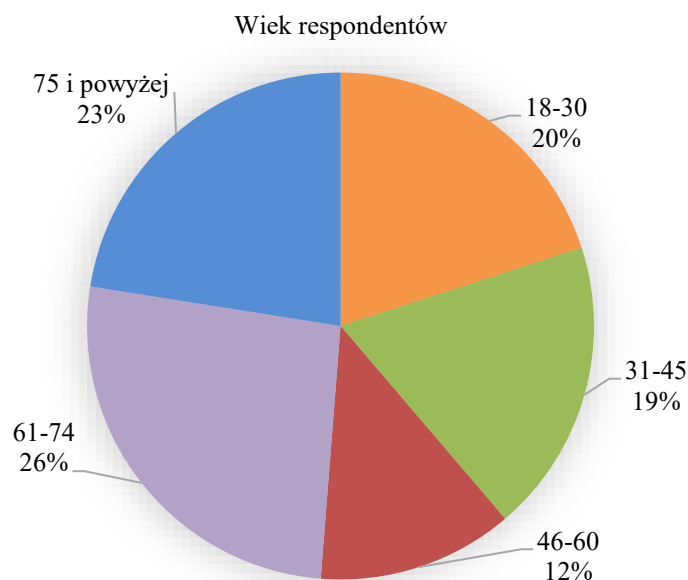
- sytuacji dochodowej respondentów;
- trudności życiowych, z którymi spotykali się respondenci, a których pomocą w rozwiązywaniu, zajmuje się pomoc społeczna;
- grup społecznych, które na terenie Gminy Stryszawa wymagają wsparcia ze strony samorządu terytorialnego;
- rodzaju wsparcia, które na terenie Gminy Stryszawa powinno być realizowane przez samorząd terytorialny;
- problemów społecznych, dominujących na terenie Gminy Stryszawa;
- sytuacji osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo na terenie Gminy Stryszawa;
- dostępu do miejsc pracy na lokalnym rynku pracy;
- sytuacji osób borykających się z problemem uzależnień;

- świadomości społeczności lokalnej na temat dostępności instytucji pomocowych w zakresie przeciwdziałania i minimalizowania skutków uzależnień oraz rodzaju współczesnych uzależnień;
- sytuacji osób borykających się ze zjawiskiem przemocy domowej;
- świadomości społeczności lokalnej na temat funkcjonowania instytucji pomocowych w zakresie reagowania na przemoc;
- działalności organizacji pozarządowych i świadomości mieszkańców w tym obszarze;
- poziomu świadczonych przez samorząd terytorialny usług włączających osoby zagrożone wykluczeniem i izolacją społeczną.

Wszystkie ankiety zostały wypełnione w sposób prawidłowy. Charakteryzowane poniżej badania były badaniami jakościowymi.

W badaniu ankietowym udział wzięło 80 osób w wieku od 18 lat do 75 i powyżej. Wiek respondentów przedstawia się w sposób następujący:

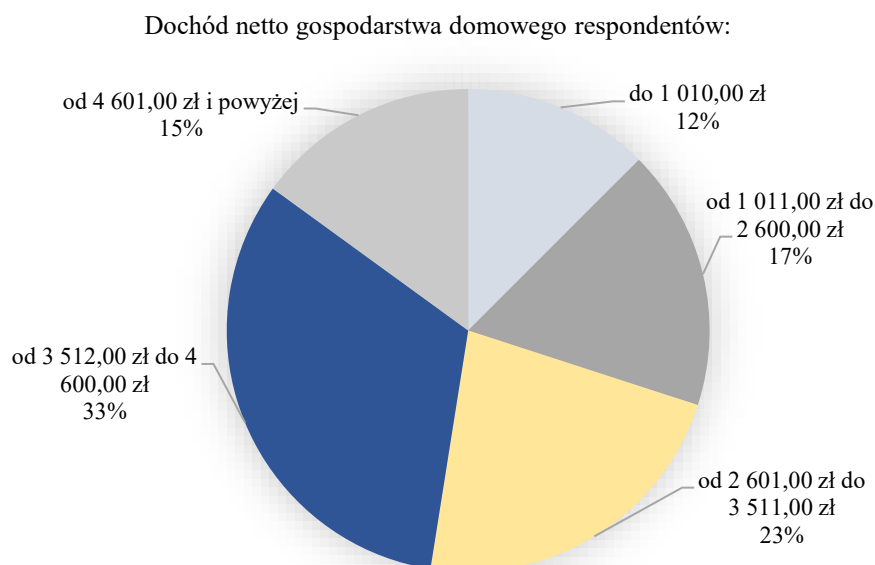
Wykres nr. 1 Wiek respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy Stryżawa.

Analiza wieku respondentów wskazuje, że pozyskano zróżnicowaną grupę docelową. Najliczniejszą grupę osób biorących udział w badaniu stanowiły osoby w wieku powyżej 61 lat i 75 lat, czyli osoby w wieku okołoemerytalnym i emerytalnym. Respondentów zapytano o sytuację rodzinną. Zdecydowana większość, bo aż 56 osób zadeklarowało, że posiada osoby bliskie, rodzinę, wśród grupy badanych 24 osoby to osoby samotne. W celu trafnego oszacowania potrzeb społeczności lokalnej w zakresie dostępu do świadczeń gwarantowanych w ramach polityki społecznej, zapytano o sytuację dochodową. Uzyskano następujące odpowiedzi:

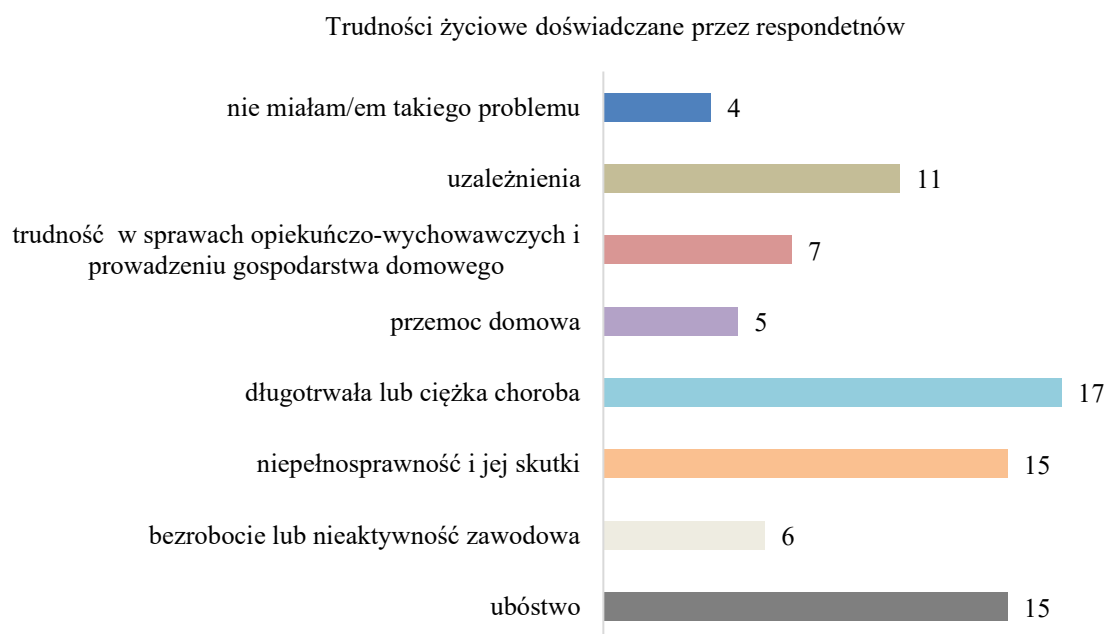
Wykres nr. 2 Dochód netto gospodarstwa domowego respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy Stryszawa.

Wynik tego badania wskazuje, że ponad 12% osób poddanych badaniu boryka się z problemem ubóstwa. Wśród respondentów aż 40% stanowią osoby, których dochód gospodarstwa domowego jest niższy lub bliski aktualnej płacy minimalnej. Sumując te dane uznać należy, że 52% osób biorących udział w badaniu to osoby, których dochód może okazać się dochodem niewystarczającym do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych. W kolejnym pytaniu ankietowym zapytano respondentów czy kiedykolwiek w życiu borykali się z przesłankami, które decydują o konieczności udzielania pomocy społecznej. Pozyskano odpowiedzi zgodnie z poniższym:

Wykres nr. 3 Trudności życiowe doświadczane przez respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy Stryszawa.

Osoby poddane badaniu nie borykały się nigdy z takimi problemami jak sieroctwo, bezdomność lub zagrożenie bezdomnością czy potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności.

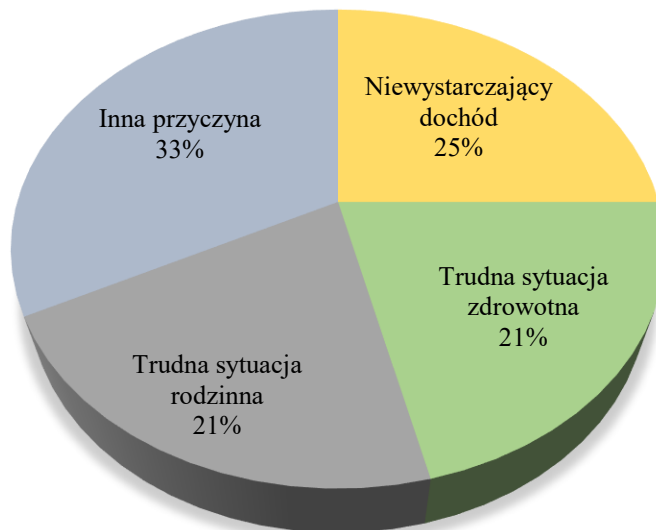
Spośród osób poddanych badaniu zaledwie 5% respondentów uznało, że nigdy nie borykali się z przedstawionymi przykładami trudności życiowych. Odsetek ten jest niski i oznacza, że występuje bezwzględna konieczność monitorowania sytuacji mieszkańców Gminy Stryszawa, którzy z różnych przyczyn, mogą znajdować się w trudnej sytuacji życiowej. Wśród dominujących problemów społeczności lokalnej, zgodnie z pozyskanymi wynikami badań wymienić należy:

1. długotrwałą lub poważną chorobę
2. niepełnosprawność i jej skutki
3. ubóstwo
4. uzależnienia
5. bezrobocie lub nieaktywność zawodową
6. przemoc domową
7. trudności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego

Aż 95% mieszkańców Gminy Stryszawa uważa, że znajduje się aktualnie w trudnej sytuacji życiowej. W badaniu tego pytania poza wskazaniem wykorzystano również pytania otwarte. Wynik badania obrazuje poniższy wykres:

Wykres nr 4. Główna przyczyna trudnej sytuacji życiowej wskazana respondentów

Główna przyczyna trudnej sytuacji życiowej wskazana przez respondentów

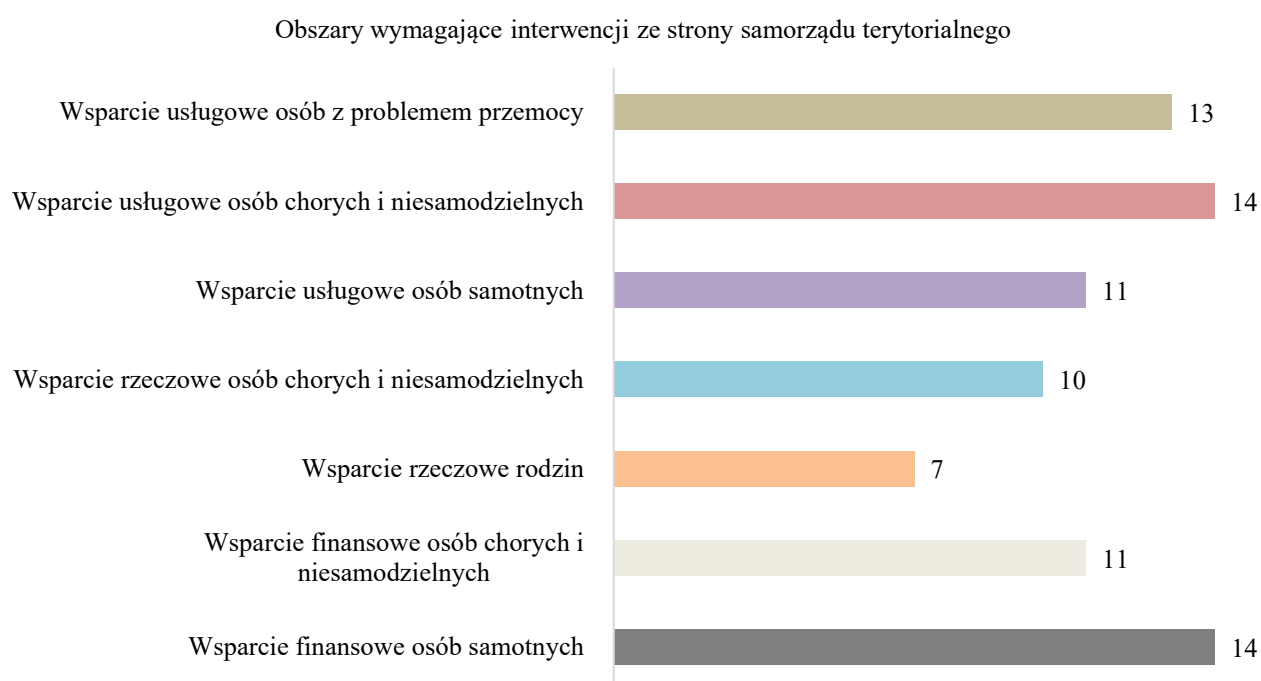
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy Stryszawa.

Wynik badania wskazuje, że w sferze struktury społecznej na terenie Gminy Stryszawa dominują: odczucie ubóstwa, problemy zdrowotne oraz zaburzone relacje wewnątrzrodzinne. Wśród innych przyczyn trudnej sytuacji rodzinnej, respondenci wskazali: brak pracy i złe warunki pracy, problemy

wychowawcze i edukacyjne dzieci, uzależnienie od alkoholu, trudne i złe relacje wewnątrzrodzinkowe, monotonię dnia codziennego, brak motywacji do samorozwoju. Wynik tego badania pozwala na wstępne oszacowanie niezbędnych kierunków planowania strategicznego w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Wskazuje na konieczność ograniczania i łagodzenia skutków ubóstwa, poprawę jakości życia osób chorych i osób niesamodzielnych, odbudowę i dążenie do reintegracji rodziny, poprawę relacji wewnątrzrodzinkowych i środowiskowych, przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy domowej oraz wspieranie aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców.

Respondentów poproszono o wskazanie obszarów, które według nich wymagają interwencji ze strony samorządu terytorialnego. Uzyskano następujące wyniki badania:

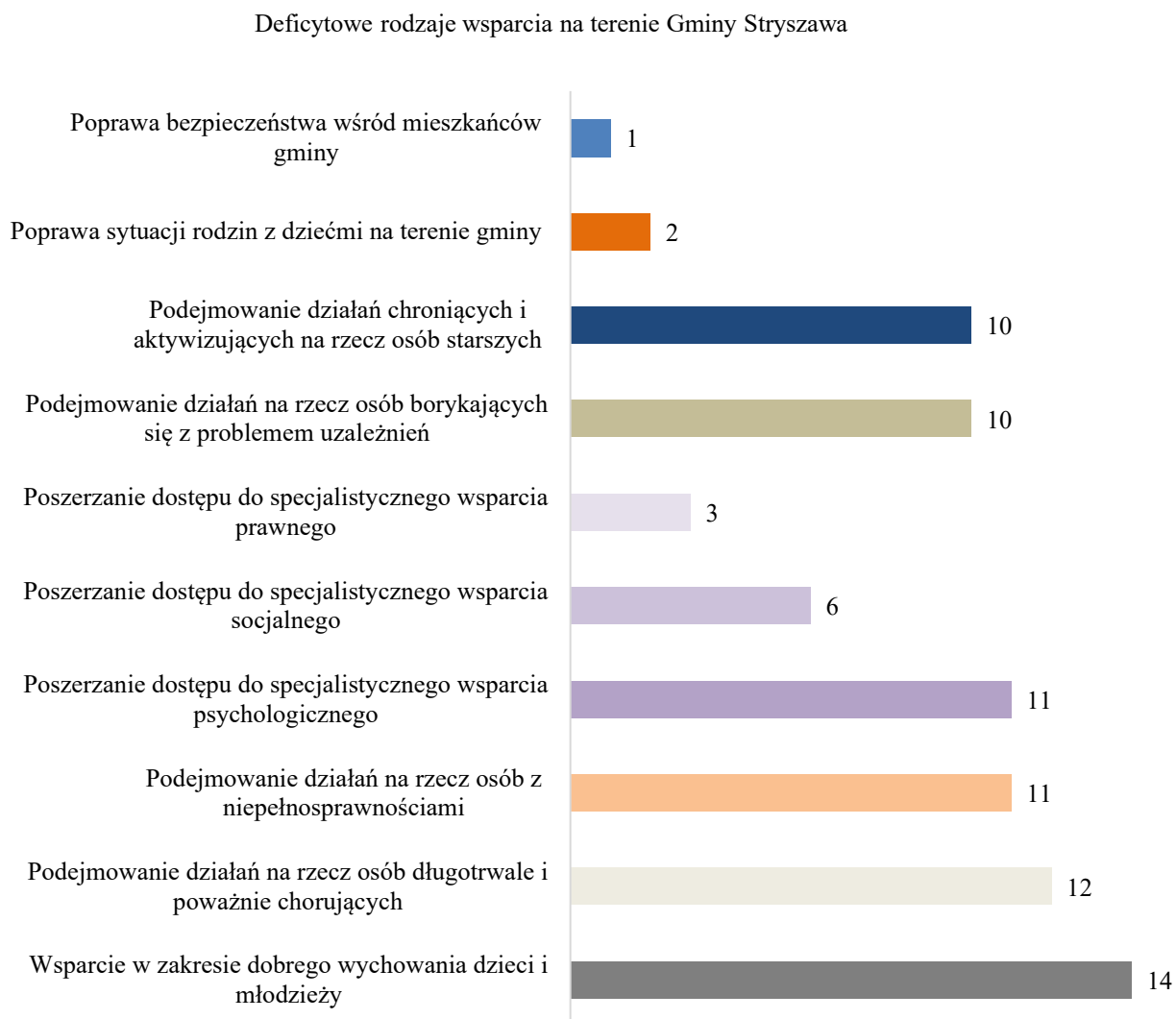
Wykres nr. 5 Obszary wymagające interwencji ze strony samorządu terytorialnego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy Stryszawa.

Wynik tego badania pokazuje, że na terenie Gminy Stryszawa występuje konieczność rozwoju trzech form pomocy: wsparcia finansowego, wsparcia rzeczowego oraz wsparcia usługowego. Największy potencjał mieszkańcy dostrzegają w realizowanej pomocy usługowej, która powinna być kierowana przede wszystkim do osób borykających się z problemami zdrowotnymi, ale również osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej czy osób samotnych. W ocenie respondentów wsparcie finansowe powinno być kierowane do osób samotnych, chorych i niesamodzielnych. Rodziny z dziećmi zostały wytypowane w kręgu beneficjentów pomocy rzeczowej. Mieszkańców poproszono o wskazanie rodzaju wsparcia, które na terenie Gminy Stryszawa pozostaje deficytowe, niewystarczające. Uzyskano następujące odpowiedzi:

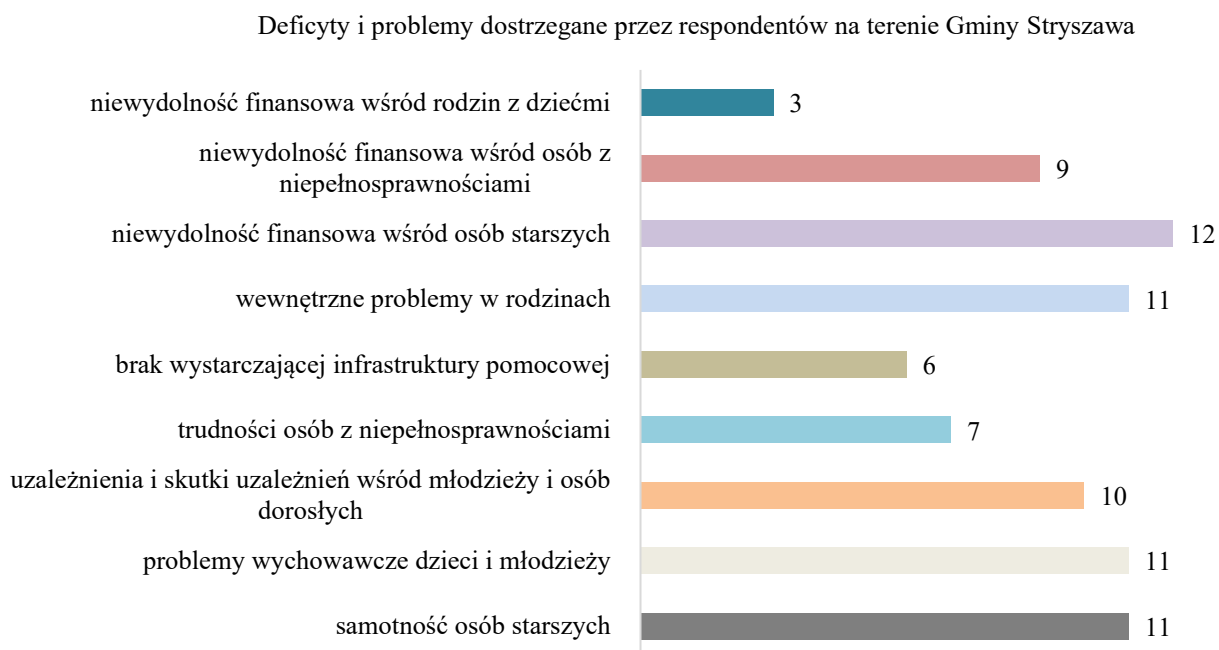
Wykres nr. 6 Deficytowe rodzaje wsparcia na terenie Gminy Stryszawa

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy Stryszawa.

Zestawienie powyższych odpowiedzi pokazuje te obszary, w których należy podejmować działania w celu minimalizowania problemów społecznych i poprawiania jakości życia mieszkańców Gminy Stryszawa. W środowisku zamieszkania mieszkańcy Gminy Stryszawa dostrzegają następujące problemy:

Wykres nr. 7 Deficyty i problemy dostrzegane przez respondentów na terenie Gminy Stryszawa

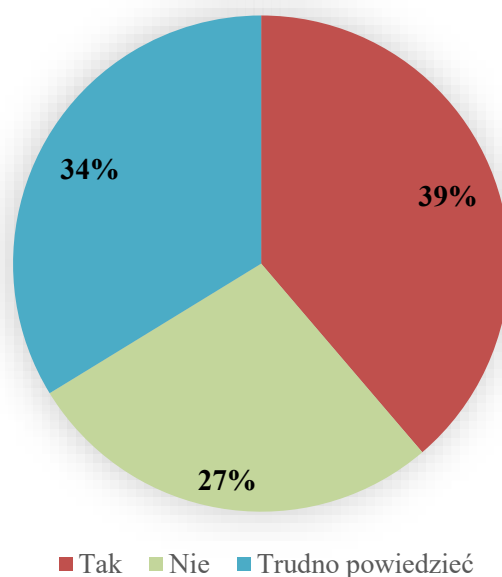

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy Stryszawa.

Kolejnym obszarem, który został zbadany był dostęp do rynku pracy i możliwości rozwoju zawodowego mieszkańców gminy. Zapytano uczestników badania czy problem braku pracy dotyczy mieszkańców Gminy Stryszawa. Uzyskano następujące odpowiedzi:

Wykres nr. 8 Problem braku pracy mieszkańców Gminy Stryszawa

Czy wg Pani/Pana problem braku pracy dotyczy mieszkańców gminy?

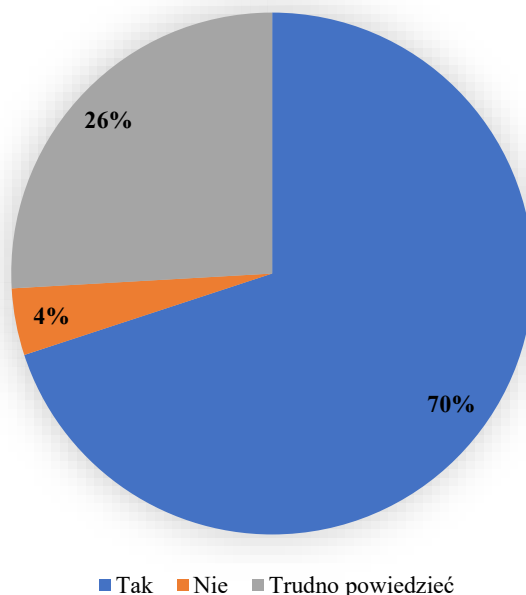
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy Stryszawa.

W ocenie prawie 39% respondentów problem braku pracy dotyczy bezpośrednio mieszkańców gminy, w ocenie 27% respondentów taki problem nie dotyczy mieszkańców gminy a niespełna 34%

respondentów nie ma zdania w tym temacie. Zapytano czy na terenie Gminy Stryszawa i powiatu suskiego są dostępne miejsca pracy. Uczestnicy badania udzielili odpowiedzi zgodnie z poniższym:

Wykres nr. 9 Dostępność miejsc pracy na terenie Gminy Stryszawa i powiatu suskiego.

Czy na terenie gminy Stryszawa i powiatu suskiego w Pani/Pana ocenie są dostępne miejsca pracy ?

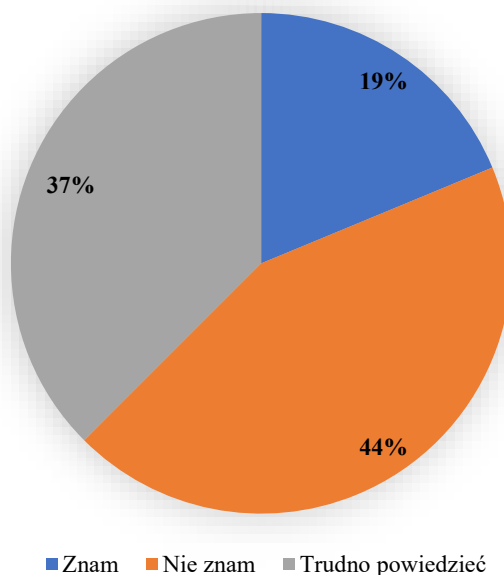

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy Stryszawa.

Oznacza to, że zdecydowana większość uczestników badania, pozytywnie ocenia dostępność do miejsc pracy na terenie gminy i powiatu widząc w miejscach pracy potencjał dla osób bezrobotnych. Trzeci sektor wspólnie odgrywa bardzo istotną rolę w realizacji zadań polityki społecznej a stanowią go wszystkie formy działalności społecznych, mieszczące się pomiędzy państwem a rynkiem. Badaniu poddano świadomość mieszkańców w zakresie funkcjonowania na lokalnym rynku organizacji pozarządowych. Wynik badania przedstawia się w sposób następujący:

Wykres nr. 10 Organizacje pozarządowe działające na rzecz lokalnej społeczności.

Czy zna Pani/Pan organizacje pozarządowe działające na rzecz społeczności lokalnej?

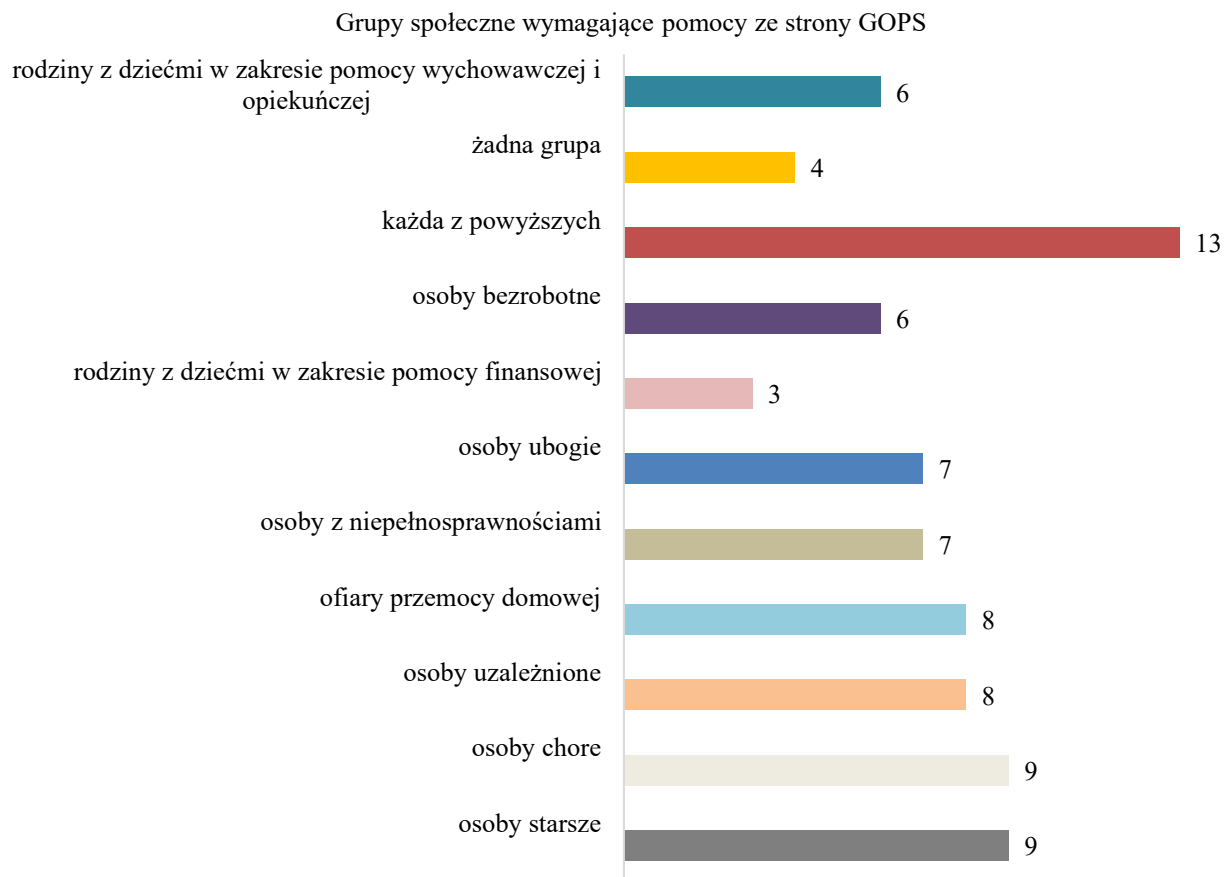

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy Stryszawa.

Wynik badania pokazuje ograniczony dostęp do wiedzy na temat organizacji pozarządowych na terenie Gminy Stryszawa a obszar ten wymaga intensyfikacji.

W badaniu ankietowym oceniono również działania samorządu terytorialnego w zakresie podejmowanych działań na rzecz integracji i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób, które są narażone na stygmatyzację, a więc osób ubogich, starszych, osób z widoczną niepełnosprawnością. Wynik tego badania wskazuje, że świadomość społeczna na temat takich inicjatyw i sam fakt podejmowania takich działań są niskie, ponieważ 34% ankietowanych udzieliło odpowiedzi, że zadania te nie są zapewnione na wystarczającym poziomie. Wśród uzyskanych odpowiedzi 20% respondentów nie ma zdania na ten temat a 38% osób uznało, że działania są podejmowane na właściwym poziomie. Uczestników badania poproszono o wskazanie grup społecznych, które w ich ocenie wymagają wsparcia. Pozyskano następujące odpowiedzi:

Wykres nr. 11 Grupy społeczne wymagające pomocy ze strony GOPS.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy Stryszawa.

Analiza tego wyniku ponownie typuje grupy społeczne, które powinny na terenie Gminy Stryszawa być wspomagane w celu rozwiązywania trudności życiowych, których nie są w stanie pokonać poprzez wykorzystanie własnych zasobów. Najliczniej respondenci wskazali na każdą z wymienionych grup społecznych, uznając tym samym, że każda z opisanych przesłanek, może stanowić o konieczności udzielenia pomocy społecznej. Indywidualne grupy, które zajmują pierwsze trzy miejsca to osoby starsze, chore, osoby z problemem uzależnień, przemocy oraz osoby z niepełnosprawnościami. Badaniu poddano obszar uzależnień oraz przemocy domowej. Aż 85% ankietowanych uznało, że zna w swoim otoczeniu osoby, które borykają się z problemem uzależnień. Tylko 12 osób spośród 80 biorących udział w badaniu uznało, że nie zna takich osób wcale. Wynik ten stanowi, że problem uzależnień dotyka społeczność lokalną. Interesujące jest poznanie odpowiedzi na kolejne zadane pytanie, odnoszące się do identyfikacji współczesnych rodzajów uzależnień. Ankietowani wymienili cztery rodzaje uzależnień: od alkoholu, narkotyków, dopalaczy i cyberuzależnienia. Oznacza to, że na terenie Gminy Stryszawa występuje konieczność profilaktyki uzależnień i podnoszenia świadomości społecznej w tym zakresie. Społeczność nie zidentyfikowała żadnego z rodzajów uzależnienia behawioralnego. Dodatkowo podjęto temat korzystania z pomocy w zakresie leczenia uzależnień. 45% osób biorących udział w badaniu postanowiło, że w sytuacji, gdyby problem uzależnienia dotykał ich bezpośrednio, udaliby się po pomoc

do gminy. Znaczna liczba bo aż 36% respondentów nie wie, gdzie szukać pomocy, a niespełna 19% respondentów odpowiedziało, że szukaliby pomocy u znajomych. Odnosząc się do zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Stryszawa respondenci najliczniej wskazali odpowiedź, iż nie są w stanie jednoznacznie określić, czy znają osoby, które mogą borykać się z problemem przemocy domowej. Ponad 18% respondentów jest przekonanych, że zna takie osoby a 38% takich osób nie zna. W hierarchii potrzeb jedną z najbardziej pożądanых potrzeb człowieka, jest potrzeba poczucia bezpieczeństwa. Mieszkańcy w pytaniu otwartym wskazali grupy, które należy chronić szczególnie i są to dzieci oraz młodzież, ofiary przemocy, seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami. Ponad połowa respondentów wskazała, iż mieszkańcy posiadają wystarczającą świadomość na temat zjawiska przemocy domowej.

Wyniki badań ankietowych połączone z analizą źródeł zastanych w tym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Urzędu Pracy oraz Głównego Urzędu Statystycznego pozwoliły na wyłonienie na terenie Gminy Stryszawa tych obszarów, w których należy intensyfikować działania interwencyjne, pomocowe oraz prewencyjne.

2.4. Analiza SWOT

W celu wyznaczenia działań programowych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030 konieczne jest uporządkowanie zebranych danych, wskazanie mocnych i słabych stron tego regionu oraz dostrzeganych szans i zagrożeń. W tym celu wykorzystuje się tzw. analizę SWOT, która polega na uporządkowaniu informacji w cztery grupy:

- S (z ang. Strengths), czyli mocne strony, wszystko to, co stanowi atut, zaletę, przewagę;
- W (z ang. Weaknesses), czyli słabe strony, wszystko to, co stanowi słabość, wadę, barierę;
- O (z ang. Opportunities), czyli szanse, wszystko to, co stwarza szansę konkretnej zmiany oraz
- T (z ang. Threats), czyli zagrożenia, wszystko to, co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Mocne i słabe strony Gminy Stryszawa to te czynniki, które w znacznej mierze są zależne od nas - lokalnej społeczności, ponieważ mamy na nie wpływ planistyczny i zarządczy a szanse i zagrożenia to czynniki obiektywne, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego. W przypadku Gminy Stryszawa analiza SWOT obejmuje obszary: bezrobocie i ubóstwo, rodziny, osoby starsze, niepełnosprawność, uzależnienia oraz wieloaspektowe bezpieczeństwo.

OBSZAR BEZROBOCIE I UBÓSTWO W GMINIE STRYSZAWA

Mocne strony	Słabe strony
- stabilny poziom osób bezrobotnych na terenie Gminy Stryszawa; - atrakcyjne położenie Gminy Stryszawa, umożliwiające rozwój turystyki i różnych form działalności gospodarczej poprzez wykorzystanie walorów krajobrazowych tego regionu; - wykwalifikowana i doświadczona kadra pomocy społecznej, prowadząca aktywizację zawodową osób bezrobotnych, a także nieaktywnych zawodowo, wskazująca na negatywne i długofalowe skutki społeczne wyłączenia z rynku pracy; - możliwość doszkalania się i pozyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych przez mieszkańców poprzez wykorzystanie zasobów powiatowych; - dostępność do ofert stażów i zatrudnienia subsydiowanego; - diagnozowanie podstaw ubóstwa; - dostępność do narzędzi łagodzących skutki ubóstwa; - realizacja projektów i programów pomocowych na rzecz osób najuboższych; - prowadzenie specjalistycznego poradnictwa w zakresie przeciwdziałania zarówno ubóstwu jak i bezrobociu; - funkcjonowanie organizacji pozarządowych, działających na rzecz	- brak tworzenia nowych miejsc pracy na terenie Gminy Stryszawa; - niewielka liczba ofert pracy na terenie samej Gminy Stryszawa oraz powiatu suskiego; - niewystarczająca sieć połączeń komunikacyjnych łączących poszczególne miejscowości, ograniczająca tym samym aktywizację społeczną oraz możliwości podjęcia pracy np. w systemie zmianowym; - zróżnicowanie przestrzenne dostępności usług, tj. niewystarczająca dostępność usług blisko domu, powodująca konieczność długich dojazdów lub rezygnację z aktywizacji społecznej lub zawodowej mieszkańców; - uboga oferta powiatowego rynku pracy; - wymogi dotyczące doświadczenia w pracy, pojawiające się w ofertach zatrudnienia (czynnik ten ogranicza aktywność zawodową osób młodych kończących kierunkowe szkoły); - brak umiejętności analizy ofert pracy poprzez wykorzystanie dostępu do internetu zwłaszcza wśród osób powyżej 50 roku życia; - brak wystarczających działań zapobiegających pojawianiu się tzw. szarej strefy; - brak oferty sektora pozarządowego skierowanego do osób bezrobotnych; - brak danych na temat liczby osób nieaktywnych zawodowo, znajdujących się

osób ubogich, obejmujących zasięgiem teren Gminy Stryszawa	w wieku aktywności zawodowej na terenie Gminy Stryszawa;
Szanse	Zagrożenia
- stabilizacja notowanego poziomu bezrobocia; - możliwość ograniczania bezrobocia i nieaktywności zawodowej poprzez naukę właściwego poruszania się po rynku pracy, technik autoprezentacji, wsparcia motywującego i towarzyszącego kadry instytucji pomocowych; - możliwość poszerzania oferty wsparcia doradztwa zawodowego, prawnego i socjalnego; - zabezpieczanie podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin spełniających kryterium ubóstwa poprzez wykorzystanie dostępnych narzędzi pomocowych;	- uwarunkowania terytorialne ograniczające podjęcie systemowych rozwiązań w zakresie minimalizowania skutków bezrobocia (np. w zakresie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej); - zagrożenie zjawiskiem dziedziczenia negatywnych zjawisk społecznych wśród rodzin z terenu gminy, tzw “dziedziczenie biedy”; - możliwy dalszy wzrost osób nieformalnie podejmujących zatrudnienie – rozwój szarej strefy; - niewystarczające podejmowanie działań, mających na celu tworzenie podmiotów ekonomii społecznej przez osoby pozostające bez pracy; - brak w gminie organizacji pozarządowych wspierających osoby pozostające bez pracy;

OBSZAR RODZINA - DZIECI I MŁODZIEŻ W GMINIE STRYSZAWA

Mocne strony	Słabe strony
- bieżące monitoring potrzeb rodzin na terenie Gminy Stryszawa; - wykwalifikowana kadra pomocy społecznej pracująca na rzecz rodzin z dziećmi; - wykwalifikowana kadra placówek oświatowych wsierająca rozwój dzieci i młodzieży, czuwająca nad ich bezpieczeństwem; - dysponowanie przez szkolnictwo w gminie bazą dydaktyczną, zapewniającą odpowiedni poziom rozwoju uczniów, wsparcie pedagogiczne; - wspieranie rodzin w sytuacjach występowania problemów opiekuńczo-wychowawczych; - interdyscyplinarność działań służb pracujących na rzecz rodzin z dziećmi; - szeroka oferta wsparcia w ramach programów rządowych dla rodzin z dziećmi; - zapewnianie specjalistycznego poradnictwa na rzecz rodzin z dziećmi; - monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną, żłobkową; - dostępność do infrastruktury sportoworekreacyjnej na terenie gminy, której adresatami są zarówno dzieci jak i młodzież; - organizowanie zajęć pozalekcyjnych i świetlicowych dla dzieci;	- brak wystarczających zasobów lokalowych ograniczający poszerzanie oferty wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży; - brak na terenie organizacji pozarządowych pracujących na rzecz rodzin z dziećmi; - niewystarczający poziom wsparcia na rzecz samotnych rodziców; - brak pełnej informacji na temat sytuacji rodzin rodzin niepełnych z terenu Gminy Stryszawa; - brak zastępczej formy opieki dla dzieci do lat 3; - uwarunkowania terenu - rozproszenie miejscowości gminy powoduje trudności komunikacyjne dla dzieci kontynuujących naukę w szkołach ponadpodstawowych; - brak wystarczającej liczby specjalistów oraz dostępności do usług rehabilitacyjnych i terapeutycznych dla dzieci z niepełnosprawnością, wielomiesięczne terminy oczekiwania na konsultacje w ramach wizyt refundowanych przez NFZ, brak specjalistycznego wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego dla dzieci; - ryzykowne zachowania wśród dzieci i młodzieży;

- organizowanie form wypoczynku dla dzieci z rodzin najuboższych; - organizowanie przez Gminę Stryszawa oferty wsparcia czasu wolnego dla dzieci i młodzieży; - zwiększanie dostępności pomocy socjalnej i terapeutycznej dla rodzin z dziećmi z terenu Gminy Stryszawa;	- brak rozwoju rodzin wspierających – niedostosowane i niezaktualizowane przepisy prawa w obszarze wsparcia środowiskowego rodzin - brak wystarczających działań w kierunku wzmacniania kompetencji rodziców; - ograniczone możliwości wspierania osób i rodzin ukrywających problemy i unikających pomocy w zakresie wypełniania ról rodzicielskich;
Szanse	Zagrożenia
- spadek liczby rodzin wymagających wsparcia zasobami pomocy społecznej na przestrzeni badanych lat; - usamodzielnianie się finansowe rodzin z dziećmi, stabilna sytuacja finansowa wśród rodzin z dziećmi; - warunki sprzyjające rozwojowi pracy socjalnej na rzecz rodzin z dziećmi; - zadawalający poziom nauczania w lokalnych placówkach oświatowych; - wsparcie w postaci organizowania aktywnych form spędzania czasu	- bierna postawa i opór rodzin z dziećmi chcących skorzystać ze specjalistycznego poradnictwa w sytuacjach występowania problemów opiekuńczo-wychowawczych; - narastające problemy wychowawcze i opiekuńcze wśród dzieci i młodzieży; - zaniedbywanie relacji w rodzinach i ochrony zdrowia psychicznego; - pojawiające się nowe formy uzależnień wśród dzieci i młodzieży;

wolnego przez dzieci i młodzież na terenie Gminy Stryszawa;	- niewystarczający dostęp do placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży; - zagrożenie stygmatyzacją wśród dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych; - zagrożenie wzrostu poziomu niewydolności opiekuńczo-wychowawczej wśród rodzin z dziećmi na terenie gminy; - spadek dzietności; - brak pozytywnych wzorców zachowań;
---	---

**OBSZAR ZDROWIE, UZALEŻNIENIA I BEZPIECZEŃSTWO
W GMINIE STRYSZAWA**

Mocne strony	Słabe strony
- funkcjonujące na terenie Gminy Stryszawa trzy Niepubliczne ZOZ zapewniające dostęp do podstawowych świadczeń opieki zdrowotnej; - monitoring i diagnozowanie sytuacji związanej z uzależnieniami, w tym uzależnieniem od alkoholu; - poszerzanie świadomości społecznej na temat rodzajów współczesnych uzależnień i ich konsekwencji; - rozwój instytucji wsparcia na rzecz osób z uzależnieniami oraz ich rodzin; - zapewnianie dostępu do pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych; - prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin; - realizacja pracy socjalnej i interwencji kryzysowej z osobami uzależnionymi i ich rodzinami; - zapewnianie pomocy w formie grup wsparcia i programów korekcyjnych	- ograniczony dostęp do leczenia specjalistycznego (problem ogólnokrajowy); - brak wystarczającego poziomu wiedzy mieszkańców na temat funkcjonowania lokalnych instytucji pomocowych; - brak wystarczającej wiedzy wśród społeczności lokalnej na temat psychospołecznych skutków uzależnień; - bierna postawa osób uzależnionych od alkoholu w zakresie podejmowania leczenia odwykowego; - brak aktywnej współpracy osób uzależnionych z pracownikami instytucji pomocowych; - utrudniona dostępność do ośrodków leczenia uzależnień, odległe umiejscowienie od terenu Gminy Stryszawa, trudności z zorganizowaniem transportu na leczenie odwykowe;

i edukacyjnych poprzez współpracę z jednostkami powiatowymi; - prowadzenie programów profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w placówkach oświatowych o tematyce uzależnień, a także przemocy domowej i równieśniczej; - prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; - działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych; - realizacja tematycznych programów z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, wspierania rodziny oraz przemocy domowej; - współpraca z Policją, Prokuraturą i Sądem Rejonowym w zakresie wieloaspektowego bezpieczeństwa na rzecz mieszkańców Gminy Stryszawa	- brak udziału sektora pozarządowego w działalności, dotyczącej rozwiązywania problemów uzależnień; - brak wiarygodnych statystyk dotyczących nowych form uzależnień wśród dzieci i młodzieży; - brak wystarczającej liczby kadry instytucji pomocowych zaangażowanych ustawowo w realizację zadań z zakresu przemocy domowej (Policja)
Szanse	Zagrożenia
- zwiększająca się liczba osób kierowanych na leczenie odwykowe; - szansa podnoszenia świadomości społecznej na temat konsekwencji różnego typu uzależnień, w tym również wśród dzieci i młodzieży; - szansa podnoszenia świadomości społecznej na temat konieczności reagowania na zachowania przemocowe; - monitoring zachowań dzieci i młodzieży prowadzony przez wychowawców, pedagogów i nauczycieli, mający na celu	- wzrost liczby osób i rodzin niewydolnych finansowo z powodu długorwałych lub poważnych chorób; - brak możliwości do podjęcia działań na rzecz poszerzania zakresu świadczeń medycznych, ograniczone możliwości finansowe w tym zakresie; - wzrastające potrzeby mieszkańców w zakresie pomocy psychospołecznej; - pojawiające się nowe zagrożenia społeczne (np. przeżyta pandemia, nowe formy uzależnień) - zaniedbywanie relacji i ochrony zdrowia psychicznego;

przeciwdziałanie przemocy, a także eliminację uzależnień i zaniedbań; - możliwość podnoszenia kompetencji zawodowych osób zaangażowanych w realizację zadań z zakresu przemocy i uzależnień w celu właściwego wykonywania powierzonych obowiązków służbowych; - szansa rozwoju projektów socjalnych ze społecznością lokalną w kierunku minimalizowania negatywnych zjawisk społecznych;	- brak znaczącej tendencji spadkowej względem liczby realizowanych procedur NK na terenie gminy; - obserwowany wzrost dysfunkcji społecznych, mających wpływ na eskalację konfliktów wewnątrzrodzinnych i generowanie zjawiska przemocy domowej; - brak organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie czy uzależnień; - brak skutecznych narzędzi pomocowych w zakresie leczenia uzależnień, ograniczone możliwości finansowe mające wpływ na brak możliwości zatrudniania wykwalifikowanej kadry; - wielomiesięczne procedury dotyczące kierowania osób uzależnionych na leczenie odwykowe; - brak wystarczającego poziomu zaufania społeczeństwa względem instytucji pomocowych;
--	--

**OBSZAR WIEK SENIORALNY I KONSEKWENCJE STARZENIA SIĘ SPOŁECZEŃSTWA,
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ NA TERENIE GMINY STRYSZAWA**

Mocne strony	Słabe strony
- monitoring sytuacji demograficznej gminy z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców, diagnoza tego obszaru; - realizowana przez pracowników socjalnych praca socjalna, mająca na	- brak dostosowanej infrastruktury do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami; - występujące bariery społeczne, ograniczające aktywizację społeczną;

celu wzmożony monitoring sytuacji materialno-bytowej osób starszych, samotnych i osób z niepełnosprawnościami, wskazywanie dostępnych form pomocy i pomoc w jej organizowaniu; - prowadzenie działań na rzecz wzmacniania kapitału osób starszych oraz ich włączenia społecznego; - podejmowanie i informowanie członków rodzin o moralnym i prawnym obowiązku sprawowania opieki nad członkiem rodziny tego wymagającym; - rozwój środowiskowego systemu wsparcia na terenie gminy na rzecz osób starszych i osób z niepełnosprawnościami; - współdziałanie z placówkami służby zdrowia w zakresie stabilizacji stanu zdrowia; - zwiększanie dostępności do usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania; - działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami poszerzające wiedzę na temat źródeł dofinansowania środków ortopedycznych, pomocniczych, przysługujących im ulg i uprawnień; - współpraca z instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych PFRON, PCPR, WTZ; - coraz bardziej nowoczesne usługi społeczne – programy rządowe	- brak wolontariatu i działań środowiskowych w miejscu zamieszkania zarówno osób starszych, samotnych jak i osób z niepełnosprawnościami; - brak wystarczającego poziomu działań samorządu, mających na celu pokonanie barier “czterech ścian” wśród mieszkańców z niepełnosprawnościami, a także osób starszych; - mała aktywność środowiska, w którym funkcjonują osoby z niepełnosprawnościami, wynikająca z uwarunkowań przestrzennych; - brak dziennych placówek wspomagających osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze; - brak wolnych miejsc dla osób wymagających wzmożonej opieki medycznej świadczonej przez zakłady opiekuńczo-lecznicze, - utrudnienia proceduralne i finansowe w sytuacji konieczności umieszczania osób tego wymagających w tego typu placówkach; - brak alternatywnych rozwiązań w sytuacji konieczności zapewnienia całodobowej opieki pielęgniarstwa, medycznej czy lekarskiej;
Szanse	Zagrożenia

- możliwość zabezpieczenia odpowiedniego poziomu realizowanych usług opiekuńczych; - możliwość rozwoju wolontariatu na rzecz osób starszych i osób z niepełnosprawnościami; - możliwość tworzenia oferty spędzania czasu wolnego zarówno dla seniorów jak i dla osób z niepełnosprawnościami celem podnoszenia aktywności społecznej i zapobiegania zjawisku marginalizacji; - rozwój usług opiekuńczych adekwatny do diagnozowanych potrzeb; - możliwość korzystania z pomocy ze strony fundacji na rzecz osób z niepełnosprawnościami; - możliwość udzielania bieżącej pomocy i informacji w zakresie pozyskiwania sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego, korzystania z systemu ulg i uprawnień dedykowanych osobom starszym i osobom z niepełnosprawnościami; - możliwość realizowania zwiększonego wymiaru pomocy w ramach pracy sojalnej na rzecz osób starszych i osób z niepełnosprawnościami; - możliwość rozwoju środowiskowego wsparcia usług psychologicznych w środowisku zamieszkania osób znajdujących się w kryzysie z powodu niepełnosprawności; - niska świadomość społeczna dotycząca potrzeby wytechnienia dla osób	- w dalszym ciągu wzrastający poziom liczby osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności gminy przy niskim poziomie przyrostu naturalnego; - zwiększające się zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania; - utrzymujący się i utrwalający się brak poczucia odpowiedzialności wśród członków rodziny za osobę wymagającą opieki; - brak świadomości społecznej na temat prawnego obowiązku świadczenia pomocy względem najbliższych członków rodziny; - wielomiesięczne a nawet wieloletnie terminy oczekiwań w kolejkach na przyjęcie do zakładu opiekuńczo-leczniczego, znaczący deficyt tego typu placówek na terenie województwa; - brak grup wsparcia dla osób starszych; - brak grup wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami; - wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami – pogarszający się stan zdrowia mieszkańców; - występujące bariery architektoniczne i ograniczenia dla osób z niepełnosprawnościami; - ograniczenia zawodowe – brak miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami powodujące ich izolację społeczną;
---	--

sprawujących bezpośrednią, wzmożoną opiekę nad osobami niesamodzielnymi;	- brak otoczenia wspierającego osoby starsze, niesamodzielne i osoby z niepełnosprawnościami;
--	---

3. CZĘŚĆ PROGRAMOWA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY STRYSZAWA NA LATA 2025-2030

3.1. Wizja, misja i cel główny planowania strategicznego na terenie Gminy Stryszawa

Wizja rozwoju Gminy Stryszawa to długoterminowy plan działania, który określa kierunki rozwoju społecznego, obranego na podstawie realnych potrzeb lokalnej społeczności. Poniższa wizja rozwoju gminy jest określeniem takiego obrazu Gminy Stryszawa, który zarówno jednostka samorządu terytorialnego jak i jej mieszkańcy, chcieliby osiągnąć w perspektywie kolejnych pięciu lat. Biorąc pod uwagę aktualne potrzeby mieszkańców, ich potencjał oraz możliwości samorządu terytorialnego, określono wizję gminy jako: „*Gmina Stryszawa – miejsce godnych i przyjaznych warunków do życia dla każdego mieszkańca*”. Tak sformułowana wizja pozwala na zdefiniowanie misji, w której za największe wyzwanie uznaje się wspomaganie potrzebujących i zagrożonych wykluczeniem społecznym mieszkańców Gminy Stryszawa. Misją sfery struktury społecznej Gminy Stryszawa w latach objętych niniejszym dokumentem jest: „*Podnoszenie jakości życia mieszkańców Gminy Stryszawa poprzez efektywne wykorzystywanie narzędzi polityki społecznej i wykorzystywanie dobrych praktyk – rozwój dostępu do wysokiej jakości usług publicznych*”. Dzięki podejmowanym działaniom poszerzymy i dopasujemy system wsparcia, tak, żeby pomoc była „szyta na miarę” każdej indywidualnej i potrzebującej pomocy osoby.

3.2. Cele strategiczne i cele operacyjne Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030

Założona wizja oraz ocena diagnozy sytuacji społecznej mieszkańców Gminy Stryszawa typują do realizacji w perspektywie kolejnych pięciu lat na terenie Gminy Stryszawa następujące cele strategiczne:

Wspieranie rodzin w pełnionych rolach społecznych oraz ograniczanie poziomu ubóstwa wśród mieszkańców Gminy Stryszawa.

Wspieranie jakości życia seniorów na terenie Gminy Stryszawa.

Wspieranie jakości życia osób z niepełnosprawnościami na terenie Gminy Stryszawa.

Wspieranie rodzin z terenu Gminy Stryszawa, borykających się ze skutkami uzależnień i zagrożonych problemem uzależnień i ich skutkami.

Wspieranie rodzin dotkniętych przemocą domową i zagrożonych występowaniem przemocy domowej.

Zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej wśród mieszkańców Gminy Stryżawa.

Zapewnienie wysokiej jakości usług wsparcia dla społeczności lokalnej, realizowane przez wyspecjalizowane kadry pomocy społecznej.

CELE STRATEGICZNE STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY STRYSZAWA NA LATA 2025-2030

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działania	Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego	Czas realizacji	Finansowanie	Realizatorzy i partnerzy w realizacji
1. Wspieranie rodzin w pełnionych rolach społecznych oraz ograniczanie poziomu ubóstwa wśród mieszkańców Gminy Stryszawa	1.1 Wspieranie rodzin w rozwiązywaniu ich problemów życiowych, w tym rodzin z dziećmi z diagnozowanymi problemami opiekuńczo-wychowawczymi i niewydolnymi w tym obszarze	1.1.1 Prowadzenie i rozwój pracy socjalnej z rodzinami zagrożonymi niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą i niewydolnych opiekuńczo-wychowawczo, prowadzenie monitoringu sytuacji dzieci w rodzinach, borykającymi się z różnego rodzaju problemami społecznymi	Liczba rodzin objętych wsparciem w formie pracy socjalnej z powodu występujących trudności opiekuńczo-wychowawczych i niewydolności w tym obszarze	działania podejmowane w sposób ciągły w latach 2025-2030 (czerwiec 2025-grudzień 2030); Badanie wskaźników po zakończeniu danego roku kalendarzowego, analiza porównawcza danych w celu określenia tendencji społecznych (wzrost/spadek	budżet samorządowy i centralny fundusze zewnętrzne m.in. fundusze Unii Europejskiej i inne programy, państwowe fundusze celowe, sponsorzy indywidualni, organizacje pozarządowe i społeczne	Ośrodek Pomocy Społecznej w Stryszawie Urząd Gminy Stryszawa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Zespół Interdyscyplinarny
		1.1.2 Wspieranie rodzin pomocą asystentów rodziny, rodzin wspierających i dalszy rozwój tych oraz tożsamy form pomocy	Liczba rodzin z dziećmi objętych regularnym monitoringiem ze strony pracowników socjalnych			
		1.1.3 Rozwój specjalistycznego wsparcia – tj. wsparcia psychologicznego, socjalnego, prawnego i innego w zależności od zdiagnozowanych potrzeb dla osób i rodzin z terenu Gminy Stryszawa				

		1.1.4 Zapewnianie możliwości udziału w szkoleniach/warsztatach/treningach itp. dla rodziców i opiekunów, wzmacniających ich kompetencje opiekuńczo-wychowawcze	Rodzaj realizowanego dla mieszkańców gminy poradnictwa specjalistycznego Liczba rodzin objętych specjalistycznym poradnictwem Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodzin, wsparciem rodzin wspierających i tożsamymi formami pomocy Liczba przedsięwzięć podjętych przez samorząd w zakresie wzmacniania kompetencji opiekuńczo-			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Zespół Interwencji Kryzysowej placówki oświatowe placówki ochrony zdrowia organizacje pozarządowe i społeczne
--	--	--	---	--	--	--

			wychowawczych dla rodziców i opiekunów dzieci			
	1.2 Wspieranie osób i rodzin borykających się z problemem ubóstwa	1.2.1 Realizacja pomocy finansowej oraz usługowej dla osób i rodzin borykających się z problemem ubóstwa	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa oraz innych przesłanek, uprawniających do pomocy społecznej			
		1.2.2 Realizacja dostępnych form pomocy rzeczowej dla osób wymagających pomocy z zasobów pomocy społecznej	Liczba przeprowadzonych akcji społecznych ukierunkowanych na minimalizowanie zjawiska ubóstwa wśród mieszkańców Liczba osób i rodzin korzystających z rzeczowych form			

			pomocy z zasobów pomocy społecznej			
--	--	--	---------------------------------------	--	--	--

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działania	Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego	Czas realizacji	Finansowanie	Realizatorzy i partnerzy w realizacji
2. Wspieranie jakości życia seniorów na terenie Gminy Stryżawa	2.1 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych - społeczeństwo reagujące na potrzeby osób starszych	2.1.1 Zabezpieczenie potrzeb osób starszych w zakresie ich zdolności do funkcjonowania w środowisku domowym, rozwój usług wspierających osoby starsze w ich środowisku zamieszkania, rozwijanie dobrych praktyk na terenie Gminy Stryżawa w celu podnoszenia jakości życia seniorów	Liczba seniorów objętych poszczególnymi formami pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej z zasobów pomocy społecznej	działania podejmowane w sposób ciągły w latach 2025-2030 (czerwiec 2025-grudzień 2030), badanie wskaźników po zakończeniu danego roku kalendarzowego, analiza porównawcza danych w celu określenia tendencji	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne m.in. fundusze strukturalnej Unii Europejskiej, Fundusz Solidarnościowy i inne państwowe fundusze celowe,	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stryżawie Urząd Gminy Stryżawa Gminny Ośrodek Kultury placówki ochrony zdrowia
		2.1.2 Promowanie oferty zajęć dedykowanych osobom starszym, w tym w obszarze kultury, rekreacji, rehabilitacji, rozwijania kompetencji cyfrowych itp.	Liczba seniorów biorących udział w zajęciach im dedykowanych			
		2.1.3 Promocja zdrowego stylu życia wśród seniorów	Liczba przeprowadzonych			

		2.1.4 Promowanie informacji o potrzebach osób starszych wśród mieszkańców, w tym wśród dzieci i młodzieży, podniesienie świadomości wśród społeczności lokalnej na temat konieczności reagowania na potrzeby osób starszych i niesamodzielných	kampanii i akcji społecznych, dotyczących promowania zdrowego stylu życia wśród seniorów Liczba przeprowadzonych kampanii i akcji społecznych, dotyczących uwrażliwiania mieszkańców Gminy Stryszawa na potrzeby osób starszych i niesamodzielných	społecznych (wzrost/spadek)	organizacje pozarządowe i społeczne	placówki oświatowe Zespół Interdyscyplinarny organizacje pozarządowe i społeczne
--	--	---	--	------------------------------------	--	---

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działania	Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego	Czas realizacji	Finansowanie	Realizatorzy i partnerzy w realizacji
-------------------------	-----------------------	---------------------------	---	------------------------	---------------------	--

3. Wspieranie jakości życia osób z niepełnosprawnością na terenie Gminy Stryszawa	3.1. Włączenie społeczne i zawodowe osób z niepełnosprawnością	3.1.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób z niepełnosprawnością, przeciwdziałanie izolacji i wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnością poprzez: - ułatwianie osobom z niepełnosprawnością dostępu do rynku pracy (nauka poruszania się po rynku pracy, wzmacnianie samodzielności w tym obszarze) - organizowanie wydarzeń integracyjnych osób z niepełnosprawnością ze społecznością lokalną - ułatwianie dostępu do usług publicznych	Szacunkowa liczba osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo (w wieku aktywności zawodowej) na terenie Gminy Stryszawa Szacunkowa liczba osób z niepełnosprawnościami, objętych działaniami pracowników socjalnych w zakresie powrotu i włączenia w rynek pracy Liczba i rodzaj wydarzeń integracyjnych na terenie Gminy Stryszawa, w których udział wzięły	działania podejmowane w sposób ciągły w latach 2025-2030 (czerwiec 2025-grudzień 2030), badanie wskaźników po zakończeniu danego roku kalendarzowego, analiza porównawcza danych w celu określenia tendencji społecznych (wzrost/spadek)	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne m.in. fundusze strukturalnej Unii Europejskiej, Fundusz Solidarnościowy i inne państwowe fundusze celowe, organizacje pozarządowe	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stryszawie Urząd Gminy Stryszawa Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych placówki oświatowe
---	--	---	---	--	--	---

		3.1.2 Promowanie informacji o potrzebach osób z niepełnosprawnością wśród mieszkańców, w tym wśród dzieci i młodzieży	osoby z niepełnosprawnościami Liczba przeprowadzonych kampanii i akcji społecznych, dotyczących uwrażliwiania mieszkańców Gminy Stryżawa na potrzeby osób z niepełnosprawnościami			placówki ochrony zdrowia podmioty kulturalne i rekreacyjne organizacje pozarządowe i społeczne
	3.2. Poszerzanie dostępu do specjalistycznych usług wsparcia dla osób i z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów	3.2.1 Udzielanie wsparcia dla osób z niepełnosprawnością w ramach systemu pomocy społecznej	Liczba osób z niepełnosprawnością, korzystających z poszczególnych form pomocy społecznej Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych			Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

		3.2.2 Organizacja usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i innych usług wspierających w środowisku zamieszkania osób z niepełnosprawnością,	i specjalistycznych usług opiekuńczych z powodu niepełnosprawności			Powiatowy Urząd Pracy
		3.2.3 Wspieranie tworzenia podmiotów i usług wspierających osoby z niepełnosprawnością z terenu Gminy Stryżawa (np. WTZ, OREW)	Liczba podmiotów realizujących usługi wsparcia na rzecz osób z niepełnosprawnościami z terenu Gminy Stryżawa			

		3.2.4 Badanie potrzeb i organizowanie dostępnych form wsparcia dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami (odciążenie psychospołeczne opiekunów osób niesamodzielných)	Liczba przeprowadzonych badań i rozwiązań dotyczących potrzeb opiekunów w zakresie odciążenia od codziennych obowiązków, wiążących się z koniecznością świadczenia długotrwałej i wzmożonej opieki nad osobą z niepełnosprawnością oraz liczba osób, którym udzielono wsparcia wpływającego na odciążenie psychospołeczne			
--	--	--	---	--	--	--

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działania	Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego	Czas realizacji	Finansowanie	Realizatorzy i partnerzy w realizacji
4. Wsparcie rodzin borykających się ze skutkami uzależnień i zagrożonych problemem uzależnień i ich skutkami	4.1. Podejmowanie skoordynowanych działań ukierunkowanych na minimalizowanie i eliminowanie problemu uzależnień wśród mieszkańców Gminy Stryszawa	4.1.1 Realizacja działań profilaktycznych w obszarze uzależnień, dedykowanych również dzieciom i młodzieży, w tym w obszarze uzależnień cyfrowych i behawioralnych	Liczba osób objętych pomocą społeczną z powodu zagrożenia uzależnieniem lub uzależnionych	działania podejmowane w sposób ciągły w latach 2025-2030	budżet samorządowy i centralny (dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych)	Urząd Gminy Stryszawa
		4.1.2 Organizacja i pomoc dla lokalnych grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin, które pomagają w procesie zdrowienia oraz reintegracji społecznej	Liczba działających na terenie Gminy Stryszawa podmiotów, realizujących zadania z zakresu profilaktyki uzależnień oraz liczba osób objętych wsparciem przez te podmioty	(czerwiec 2025-grudzień 2030), badanie wskaźników po zakończeniu danego roku kalendarzowego, analiza porównawcza danych w celu określenia tendencji społecznych	fundusze zewnętrzne m.in. fundusze strukturalnej Unii Europejskiej	Zespół Interdyscyplinarny
		4.1.3 Organizacja kampanii informacyjnych skierowanych do różnych grup wiekowych, które podniosą świadomość na temat skutków uzależnień oraz dostępnych form wsparcia (organizowanie spotkań, warsztatów, wykładów,	Liczba zrealizowanych działań, dotyczących profilaktyki uzależnień,	danego roku kalendarzowego, analiza porównawcza danych w celu określenia tendencji społecznych (wzrost/spadek)	państwowe fundusze celowe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Stryszawie

		dystrybucja materiałów informacyjnych)	w tym skierowanych do dzieci i młodzieży		organizacje pozarządowe i społeczne	placówki oświatowe
			Liczba i rodzaj zorganizowanych form pomocy na terenie Gminy Stryszawa dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem			placówki ochrony zdrowia
			Liczba zorganizowanych kampanii informacyjnych, podnoszących świadomość społeczną na temat skutków uzależnień			podmioty kulturalne i rekreacyjne
						organizacje pozarządowe i społeczne

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działania	Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego	Czas realizacji i sposób pomiaru wskaźnika	Finansowanie	Realizatorzy i partnerzy w realizacji
5. Wspieranie rodzin dotkniętych przemocą domową i zagrożonych występowaniem przemocy domowej	5.1. Skuteczna reakcja na zjawisko przemocy domowej	5.1.1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” i działalność Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba realizowanych w danym roku kalendarzowym procedur „Niebieskie Karty” Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w danym roku kalendarzowym	działania podejmowane w latach 2025-2030 (rocznie), badanie wskaźników po zakończeniu danego roku kalendarzowego, analiza porównawcza danych w celu określenia tendencji społecznych (wzrost/spadek)	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne m.in. fundusze strukturalnej Unii Europejskiej, Fundusz Solidarnościowy i inne państwowe fundusze celowe	Urząd Gminy Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Stryszawa Gminy Ośrodki Pomocy Społecznej w Stryszawie
		5.1.2. Zapewnianie tymczasowego schronienia oraz poszerzanie dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej, medycznej i socjalnej osobom doświadczającym przemocy domowej	Liczba osób/rodzin, którym w związku z faktem występowania przemocy domowej zapewniono tymczasowe schronienie oraz rodzaj i liczba udzielonego			

			specjalistycznej pomocy w związku z faktem zagrożenia przemocą domową			Powiat suski:
		5.1.3. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej oraz pracy socjalnej rodzinom, borykającym się z problemem przemocy domowej				Komenda Powiatowa Policji
		5.1.4. Realizacja procesu szybkiej interwencji kryzysowej w sytuacjach wystąpienia zjawiska przemocy domowej	Liczba podjętych interwencji kryzysowych, podjętych w sytuacji wystąpienia zjawiska przemocy domowej			Sąd Rejonowy
		5.1.5. Prowadzenie w szkołach programów edukacyjnych o charakterze profilaktycznym, które uczą młodzież jak unikać ryzykownych zachowań oraz rozwijają umiejętności radzenia sobie ze stresem i presją rówieśników -	Liczba przeprowadzonych programów edukacyjnych o charakterze profilaktycznym wśród dzieci i młodzieży o tematyce przemocy oraz rozwijania umiejętności walki ze stresem i radzenia sobie z presją rówieśników			Prokuratura Rejonowa
						PCPR
						Zespół Interwencji Kryzysowej
						placówki oświatowe
						placówki ochrony zdrowia
						podmioty kulturalne i rekreacyjne

		minimalizowanie zjawiska przemocy rówieśniczej	Liczba podjętych w danym roku kalendarzowym działań profilaktycznych w obszarze przemocy			organizacje pozarządowe
		5.1.6. Realizacja działań profilaktycznych w obszarze przemocy dedykowanych dzieciom i młodzieży, szczególnie w obszarze cyberprzemocy	Liczba podmiotów, z którymi w danym roku współpracował ZI w celu minimalizowania na terenie gminy zjawiska przemocy			
		5.1.7. Współpraca między policją, służbami społecznymi, szkołami i organizacjami pozarządowymi w celu szybkiego identyfikowania i reagowania na przypadki przemocy	Liczba przeprowadzonych w danym roku kampanii informacyjnych i rozpowszechnionych			

		5.1.8. Rozpowszechnianie informacji na temat podmiotów oferujących pomoc w problemie przemocy domowej	informacji na temat zjawiska przemocy, podjętych w celu jej minimalizowania			
		5.1.9. Organizacja regularnych kampanii informacyjnych w mediach, szkołach i miejscach pracy na temat rozpoznawania przemocy domowej, jej konsekwencji oraz dostępnych środków pomocy				

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działania	Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego	Czas realizacji	Finansowanie	Realizatorzy i partnerzy w realizacji
6. Zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej wśród mieszkańców Gminy Stryszawa	6.1 Mieszkańcy Gminy Stryszawa - aktywni zawodowo	6.1.1 Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie wspierania osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo	Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Stryszawa	działania podejmowane w sposób ciągły w latach 2025-2030 (rocznie), badanie wskaźników po zakończeniu danego roku kalendarzowego,	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne m.in. fundusze strukturalnej Unii Europejskiej i inne	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy Stryszawa
		6.1.2 Udzielanie specjalistycznego poradnictwa dla osób bezrobotnych i wykluczonych z rynku pracy	Liczba osób nieaktywnych zawodowo, korzystających z systemu			

		6.1.3 Aktywizowanie osób bezrobotnych w ramach prac społecznie użytecznych oraz uczenie poszukiwania pracy i poruszania się po rynku pracy 6.1.4 Monitorowanie dostępnych na lokalnym rynku pracy miejsc zatrudnienia	pomocy społecznej na terenie Gminy Stryszawa Liczba osób bezrobotnych i niektywnych zawodowo, objętych specjalistycznym wsparciem ukierunkowanym na włączenie zawodowe i społeczne Liczba podmiotów gospodarczych na terenie gminy	analiza porównawcza danych w celu określenia tendencji społecznych (wzrost/spadek)	programy, sponsorzy indywidualni, organizacje pozarządowe	Powiatowy Urząd Pracy Gminny Ośrodek Kultury placówki oświatowe podmioty kulturalne i rekreacyjne organizacje pozarządowe
	6.2 Mieszkańcy zaangażowani w rozwój swojej gminy	6.2.5 Organizacja wydarzeń integrujących mieszkańców (festyny, uroczystości itp.)				

		6.2.1 Aktywne wsparcie rozwoju trzeciego sektora poprzez współpracę partnerską, promowanie lokalnych liderów, wspieranie podmiotów ekonomii społecznej 6.2.2 Podnoszenie świadomości społecznej i wiedzy wśród mieszkańców na temat możliwości rozwoju podmiotów ekonomii społecznej poprzez promocję z wykorzystaniem dostępnych środków komunikacji (strony internetowe, plakaty, bezpośrednie spotkania z mieszkańcami, ulotki, kampanie itp.)	Liczba funkcjonujących na terenie gminy organizacji trzeciego sektora Liczba działań realizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz wspierania lokalnej społeczności Liczba podjętych inicjatyw w celu promowania idei rozwoju trzeciego sektora			
--	--	---	---	--	--	--

			i podmiotów ekonomii społecznej			
--	--	--	---------------------------------	--	--	--

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działania	Wskaźniki oceny realizacji celu operacyjnego	Czas realizacji	Finansowanie	Realizatorzy i partnerzy w realizacji
7. Zapewnienie wysokiej jakości usług wsparcia dla społeczności lokalnej, realizowane przez wyspecjalizowane kadry pomocy społecznej	7.1 Wyspecjalizowane kadry pomocy społecznej	7.1.1 Systematyczne doksztalcanie kadr pomocy społecznej, w tym również poprzez motywowanie do samokształcenia	Liczba pracowników pomocy społecznej, którzy podnieśli swoje kwalifikacje zawodowe	działania podejmowane w latach 2025-2030 (rocznie), badanie wskaźników po zakończeniu danego roku kalendarzowego, analiza porównawcza	budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne m.in. fundusze strukturalnej Unii Europejskiej i inne programy,	Gmina Stryszawa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny
		7.1.2 Zapewnianie odpowiedniej liczebności kadry pomocy społecznej w stosunku do potrzeb środowiska	Liczba zatrudnionych w danym roku pracowników socjalnych w stosunku do liczby mieszkańców gminy			

		7.1.3 Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury lokalowej i technicznej dla efektywnego funkcjonowania lokalnego systemu pomocy społecznej	Liczba przeprowadzonych w danym roku kalendarzowym superwizji lub sesji terapeutycznych dla pracowników pomocy społecznej	danych (wzrost/spadek)		Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
		7.1.4 Zapewnienie superwizji bądź sesji terapeutycznych pracownikom pomocy społecznej				

Źródło: opracowanie własne.

3.3. Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030

Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030 oszacowano na podstawie wykonania budżetu Gminy Stryszawa według poszczególnych działów, a także w oparciu o procentową strukturę wydatków socjalnych i analizę porównawczą oceny zasobów pomocy społecznej za lata 2020-2024. W poniższej prognozie zawarto ryzyka finansowe, takie jak zmianę przepisów prawa, wzrost wydatków czy inflację. Ramy finansowe strategii zaplanowano według poniższego harmonogramu:

Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa Prognoza 2025-2030

Rok	Ochrona zdrowia (dział 851)	Pomoc społeczna (dział 852)	Rodzina (dział 855)	Ogółem
2025	479 000 zł	3 955 704 zł	5 695 727 zł	10 130 431 zł
2026	526 900 zł	4 351 274 zł	6 265 300 zł	11 143 475 zł
2027	579 590 zł	4 786 402 zł	6 891 830 zł	12 257 822 zł
2028	637 549 zł	5 265 042 zł	7 581 013 zł	13 483 604 zł
2029	701 304 zł	5 791 546 zł	8 339 114 zł	14 831 965 zł
2030	771 434 zł	6 370 701 zł	9 173 026 zł	16 315 161 zł

3.4. Prognozy zmian w zakresie objętym Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030

Przewidywane efekty działań przyjętych do zrealizowania w ramach niniejszej strategii, obejmują przede wszystkim:

- Zminimalizowanie następujących problemów społecznych występujących na terenie Gminy Stryszawa:
 - spadek poziomu ubóstwa wśród mieszkańców gminy;
 - wzrost kompetencji opiekuńczo-wychowawczych wśród rodzin z dziećmi;
 - rozwój usług wspierających osoby niesamodzielne.
- Podniesienie jakości życia mieszkańców gminy, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz podniesienie jakości życia seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz osób niesamodzielnych.

- Zmniejszenie problemu uzależnień na terenie gminy wśród mieszkańców.
- Podniesienie świadomości mieszkańców na temat skutków uzależnień i przemocy domowej.
- Wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród rodzin – poprawa relacji wewnątrzrodzinnych i środowiskowych.
- Zwiększenie udziału mieszkańców w życiu społecznym i gospodarczym.
- Zwiększenie aktywności i rozwój organizacji pomocowych, rozwój podmiotów ekonomii społecznej.
- Wzrost zaufania mieszkańców do lokalnych instytucji publicznych.

Prognozowane zmiany Gmina Stryżawa osiągnie poprzez współpracę wszystkich osób, stowarzyszeń oraz instytucji i organizacji pozarządowych, działających w obszarze pomocy społecznej.

Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryżawa na lata 2025-2030

Problem społeczny	Prognoza zmian
Ubóstwo	• poprawa jakości życia mieszkańców • zmniejszenie poziomu ubóstwa • zabezpieczenie minimalnego poziomu egzystencji wśród mieszkańców
Problemy wychowawcze dzieci i młodzieży	• podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców • poprawa relacji rówieśniczych
Brak wystarczającego wsparcia osób starszych	• poprawa jakości życia osób starszych poprzez rozwój usług wspierających w środowisku zamieszkania
Bezrobocie i nieaktywność zawodowa wśród mieszkańców	• obniżenie poziomu bezrobocia na terenie gminy • zwiększenie poziomu przedsiębiorczości na terenie gminy • zwiększenie zaangażowania zawodowego mieszkańców • polepszenie możliwości zatrudnienia i włączenie zawodowe osób niepracujących
Brak wystarczającego wsparcia osób z niepełnosprawnością	• poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnością • poprawa dostępności i jakości usług dla osób z niepełnosprawnością • tworzenie nowych form wsparcia dla osób z niepełnosprawnością • zwiększenie udziału osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym • większa integracja osób z niepełnosprawnością ze społecznością lokalną

Uzależnienia	• zredukowanie występowania zjawiska uzależnień • zmniejszenie społecznych skutków wynikających z uzależnień • zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy w zakresie problematyki uzależnień • obniżenie ryzyka występowania uzależnień wśród dzieci i młodzieży • zwiększenie świadomości społecznej na temat problemu uzależnień
Przemoc domowa	• zmniejszenie występowania zjawiska przemocy domowej wśród mieszkańców • poprawa relacji wewnątrzrodzinnych wśród mieszkańców gminy • zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy zarówno dla osób doświadczających przemocy domowej jak i osób mogących stosować przemoc • podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej

3.5. Wdrażanie, ocena i ewaluacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030

Wśród instrumentów przyczyniających się do realizacji strategii, poza działaniami wymienionymi w poprzedniej części dokumentu, należy również wymienić proces monitoringu strategii, a także ocenę stopnia jej realizacji.

Za realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030 odpowiedzialny będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stryszawie. W celu osiągnięcia założonych celów i dokonywania pomiaru stopnia ich osiągnięcia, konieczne jest prowadzenie systematycznego monitoringu strategii. Monitoring jest stałą i ciągłą obserwacją ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości, mającą na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania strategii. Służy on badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągania. Zakłada się, że w celu monitorowania prawidłowości realizacji działań ujętych w niniejszym dokumencie, Wójt Gminy Stryszawa powoła Zespół ds. Oceny Realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa na lata 2025-2030. Zespół ten w terminie do dnia 31 stycznia danego roku będzie tworzył tzw. Raport monitoringowy z wykonania celów strategicznych i celów operacyjnych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stryszawa za dany rok. Raport ten będzie corocznie przedkładany Wójtowi Gminy Stryszawa wraz z rekomendacjami na kolejne miesiące/lata realizacji dokumentu. W razie zaistnienia konieczności zmiany kierunku obranych celów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, zespół ten przygotuje projekt niezbędnych do wdrożenia zmian. Dane zebrane i opracowane w trakcie monitoringu, stanowią podstawę do ewaluacji strategii. Celem ewaluacji strategii jest ocena stopnia realizacji wyznaczonych celów strategicznych oraz badanie trzech kryteriów: efektywności, skuteczności oraz trafności podejmowanych działań. Ewaluacja ex-post, czyli ewaluacja końcowa zostanie utworzona po zakończeniu realizacji strategii w terminie do 31 grudnia 2030 roku i będzie stanowiła jeden z elementów tworzenia kolejnych dokumentów planistycznych na terenie Gminy Stryszawa.

Założone do osiągnięcia cele operacyjne i cele strategiczne na terenie Gminy Stryszawa są niezbędne do zbudowania sprawnego i efektywnego systemu wsparcia społeczności lokalnej w zakresie rozwiązywania współczesnych problemów społecznych.

Składamy serdeczne podziękowania tym, którzy przyczynili się do utworzenia niniejszego dokumentu i wnieśli swój wkład w planowanie strategiczne na terenie naszej gminy – ***Gminy Stryszawa widzianej jako miejsce przyjaznych warunków do życia dla każdego mieszkańca.***